

ПОГОДА

21 – 27 січня

21 січня	22 січня	23 січня	24 січня	25 січня	26 січня	27 січня
вдень +3	вдень +2	вдень -1	вдень -1	вдень -2	вдень -3	вдень -3
вночі +1	вночі 0	вночі -2	вночі -4	вночі -10	вночі -7	вночі -10

2 стор.

ВИЖИВ ІЗ ДОШКОЮ В ШИЇ
Буковинські хірурги дивом врятували
горе-столяра.

8 стор.

ЯК УБЕРЕГТИ ВЛАСНІ
ЗАОЩАДЖЕННЯ

Спеціалісти радять вкладати кошти у
гривню й золото.

13 стор.

ВАГІТНІСТЬ І ГРИП

Як уберегтися майбутній мамі і малюкові під
час епідемії радять чернівецькі лікарі.

ЗАФІКСУВАЛА ОСТАННІЙ ДЕНЬ ВАГІТНОСТІ

стор. 10

- Для тих, хто хоче жити енергійно, без
хвороб, самостійно керуючи своїм життям.
- Вчіться саморегуляції та самовідновленню,
озволодівайте здатністю до самоцілення.

✓ Завершується набір на перший курс «Витоки» –
Чернівецької філії Української академії цілительства:
Довідки за телефоном: 099 757 19 57

КРИМІНАЛЬНИЙ ДЕПУТАТ

Прокуратура Чернівецької області порушила кримінальну справу стосовно приватного підприємця – депутата однієї із сільських рад Сторожинецького району за ознаками кримінального злочину. Підприємець використовував найману працю двох неповнолітніх без обов'язкового оформлення трудових відносин і таким чином порушив їхнє право на працю.

Крім того, В.Г., одним із видів діяльності якого є розпилювання та обробка лісодефективної деревини, не отримав дозволу на виконання робіт з підвищеною небезпечністю.

Згідно з актом оперативної перевірки управління Держгірпромнагляду, зазначені порушення створили загрозу життю та здоров'ю не тільки для працюючих, а й відвідувачів з можливим настанням тяжких наслідків травмування людей.

У відповідності до акту перевірки Територіальної державної інспекції праці, порушення призвели до втрати найманими працівниками трудового стажу та права на отримання пенсії за період роботи.

Проводиться досудове слідство, повідомляє прес-служба обласної прокуратури.

Товариство з обмеженою відповідальністю

ТРІНІТІ

автоматизація підприємств – це просто

вул. Руська 41.
(0372) 906 609
(099) 45 11 114

ЛИШЕ У «ТЕЛЕВЕРСІЯХ»
– НОВОРІЧНА АКЦІЯ

Святий Миколай приніс подарункову рекламу рекламодателям: від 1 грудня до 31 січня кольорова реклама у «Версіях» – за ціною чорно-білої.

Скористайтеся можливістю заявити про себе, зателефонувавши за номером 57-19-35. Звертатися до комерційного директора Людмили Белік (050)-537-53-62.

ПОДАРУЙТЕ ПРИЄМНІ МИТІ
НАЙДОРОЖЧИМ ЛЮДЯМ!
Редакція «Версій»

лише за **50**
гривень надрукує ваші
вітання рідним і близьким
з нагоди їхніх свят.
Індивідуальний підбір
текстів, малюнків і
фотографій.

☎ 57-19-35

БРУСОК У ШИЇ – НЕ ВИРОК: ДИВОМ ЗАЛИШИВСЯ ЖИВИМ

Чоловік з довгим шматком дошки в шиї поступив при свідомості об 11 годині вечора до Обласної клінічної лікарні Чернівців. Такий складний і водночас цікавий випадок подивував усіх лікарів відділення судинної хірургії. Адже інакше, як дивом, його не назвеш: пацієнт, який майже весь день пробув із дошкою у шиї, живий і загрози його життю немає!

Анатолій Мендришора з Вижицького району пиляти деревину вміє вправно, але через прикрий випадок той роковий день йому не забути.

– Я пиляв дошки, раптом шматок відколовся та відлетів. Спочатку навіть не зрозумів, що сталося. Та пекучий біль сказав сам за себе. Пам'ятаю все, що відбувалося зі мною протягом того дня: як везли до районної лікарні, як робили перев'язку, як доставляли до Чернівців... Тепер, завдяки лікарям, це жайття поза-

ду, – ділився пережитим Анатолій Іванович.

Дмитро Домбровський, лікар відділення хірургії судин, розповів:

– Чоловік поступив із дуже складною травмою, операція тривала понад 1,5 години. Щоправда, виникли труднощі з наркозом, але все ж таки його вдалося «приспати». Пацієнту довелося робити додаткові розрізи на шиї, вставляти трубку в трахею, аби він дихав за допомоги апарата. Чоловікові неймовірно пощастило: дошка

не пошкодила важливі магістральні судини, тож крові він втратив не багато. Брусок пройшов між м'язами та пошкодив кілька нервів. Аби дістатися до горе-кілка, нам довелося розсікати шкіру та м'язи й обережно його виймати. Нині життю хворого нічого не загрожує, щоправда, у пацієнта пошкоджене ключичне сплетіння: він важко рухає рукою. Зрозуміло, що про цю трагедію він не швидко забуде, адже після загоювання рани йому знадобиться додатковий курс лікування.

Любов КАФАНОВА, «Версії»

Діти та родичі постраждалого висловлюють подяку Дмитру Домбровському, Володимиру Савіну та Роману Марчуку, лікарям відділення хірургії судин та усьому колективу за врятоване життя чоловіка, батька та сина.

ЗРАДИЛИ «БАТЬКІВЩИНУ»? ВІДОМИХ НА БУКОВИНІ БЮТІВЦІВ МАСОВО ВИКЛЮЧИЛИ З ПАРТІЇ

Депутатів Чернівецької міської ради Анатолія Чесанова, Володимира Кедя, Володимира Жаровського, Олексія Редька, а також депутатів Чернівецької обласної ради Івана Шилепницького, Сільвію Віщук, Василя та Віталія Ткачуків, заступника голови облради Валентина Маніліча та низку депутатів райрад рішенням бюро обласної організації ВО «Батьківщина» від 18 січня виключено з партії. Про це повідомив сьогодні на прес-конференції виконувач обов'язків голови обласної організації ВО «Батьківщина» Іван Мунтян.

– Зрадників не поважають навіть ті, на користь кого вони зраджують, – йдеться у заяві бюро обласної організації партії.

– Згадані депутати мали змогу на бюро пояснити мотивацію своїх вчинків. Голосування за голову-регіонала обласної ради Василя Ватаманюка депутати пояснили тим, що підтримуючи його, вони зможуть виконувати свої передвиборчі обіцянки, – сказав представник центрального офісу ВО «Батьківщина» Тарас Романюк, який приїхав у Чернівецьку область для проведення чистки місцевих організацій.

Як зазначив новий керівник обласної організації Іван Мунтян, партія ініціюватиме розпуск фракцій у тих радах, де відбувалися спільні голосування з антидемократичними і антиукраїнськими силами.

ЖИВІТЬ ДОВГО, БО ПОМИРАТИ ДОРОГО

Разом із житлово-комунальними послугами у Чернівцях дорожчають і послуги кладовищ. Відповідні розрахунки подані на громадське обговорення.

Найбільше підвищення стосується послуг кладовища на вул. Зелений. Так поховання урни з прахом в існуючу могилу дорожчає

більш ніж утричі – від 51 до 166 грн. Копання могили (залежно від розмірів) дорожчає в 2,2-2,6 рази і становитиме 460 – 500 грн.

Трохи менше піднімаються ціни на послуги «Спецкомбінату» (кладовище біля Годилова). Там копання могили, залежно від розміру та способу (механічне чи вручну), дорожчає на 10-70% і становитиме від 130 до 450 грн. За заковування могили доведеться платити 74 грн (+55%), демонтаж і монтаж надмогильної плити 122 грн (+35%).

Працівники цих комунальних підприємств пояснюють необхідність підвищення плати за послуги тим, що востаннє розцінки змінювалися ще влітку 2007 року.

РЕФОРМА – ПРОТИ ПЕНСІЙНОГО КОЛАПСУ

ЗАПРОШУЄМО ДО ОБГОВОРЕННЯ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ В УРЯДОВОМУ ВИКЛАДІ

Те, що пенсійна реформа необхідна, вже ні в кого не викликає сумнівів. Адже Україна належить до держав із старіючим населенням. Нині в Україні на 88 пенсіонерів припадає 100 осіб, які сплачують пенсійні внески. На Буковині – 100 на 100. Якщо нічого не змінювати, у виплаті пенсій може статися колапс.

10 змін на користь

За головну мету проведення пенсійної реформи уряд визначив забезпечення достойного рівня життя громадян.

Загалом урядове реформування передбачає наступні зміни:

- запровадження II рівня пенсійної системи – накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- врегулювання пенсійного забезпечення держслужбовців;
- запровадження для працівників бюджетної сфери (освіти, культури, охорони здоров'я) при виході на пенсію виплати одноразової допомоги у розмірі 10 призначених пенсій;
- поступове збільшення вислуги, необхідної для

- призначення пенсії за вислугу років військовослужбовцям і деяким іншим особам від 20 до 25 років, запровадивши при цьому її календарне обчислення;
- поступове підвищення пенсійного віку для жінок від 55 до 60 років, для чоловіків, які працюють на державній службі, – до 62 років, від 2013 року;
- підвищення мінімального страхового стажу для одержання пенсії за віком від 5 до 15 років;
- підвищення нормативної тривалості страхового стажу для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі від 20 до 30 років для жінок та від 25 до 35 років для чоловіків;
- установлення максимального розміру пенсії на рівні 12 розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втра-

тили працездатність; • удосконалення порядку призначення (перерахунку) пенсій; • для призначення нових пенсій передбачається брати заробітну плату лише за даними персоніфікованого обліку.

Пенсійний вік і мінімальний стаж

Пенсійний вік уже довелося підвищити практично всім країнам Європи. Звісно, якщо кожний буде думати лише про себе, певне незадоволення може бути. Але якщо думати про майбутнє дітей і внуків, то зміни потрібні.

Коли говорять, що у нас 64 роки – середня тривалість життя чоловіка і 74-75 – жінки, то треба уточнювати, що це дані без урахування дитячої смертності та інших чинників. Треба враховувати не загальну тривалість життя, а тривалість життя на пенсії. Чоловіки в Україні, досягнувши 60-ти років, живуть ще в середньому 14 років. Жінки після 55-ти – ще 25 років.

Наразі мінімальний стаж для

отримання пенсії 5 років. Таким чином і той, хто відпрацював 5 років, і хто 35 років, могли мати майже однакову пенсію. Тепер передбачається збільшити мінімальний стаж для отримання пенсії за віком до 15 років. Така пенсія буде меншою за повну пенсію, але діятиме механізм доплат.

Несправедливою є ситуація і в пенсійному забезпеченні наших громадян. Понад дві третини пенсіонерів України отримують пенсії до 1 тис. грн. Водночас середній розмір «спеціальних» пенсій в Україні принаймні у 2,5 раза перевищує середній розмір пенсії, призначеної на загальних умовах.

Як взяти участь в обговоренні

Текст законопроекту розміщений на сайті Верховної Ради України – www.rada.gov.ua. Уже розпочате громадське обговорення проекту Закону про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи. Всі зауваження

та пропозиції зацікавлені громадяни та громадські організації можуть направляти на адресу Міністерства соціальної політики: **вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01001**, з приміткою «Громадське обговорення», а також звернувшись до «Урядової гарячої лінії» за тел.: **0-800-507-309** або надіславши листа на електронну адресу press5@mlsp.gov.ua або ж зателефонувавши на інформаційну «Гарячу лінію» з питань Пенсійної реформи **0-800-500-392** (у робочі дні від 9.00 до 18.00, всі дзвінки з України безкоштовні) чи до контакт-центру Пенсійного фонду України: **0-800-503-753**, (Пн. – Пт. від 8.00 до 20.00, Сб - від 8.00 до 14.00, Нд – вихідний.)

В управлінні Пенсійного фонду України в Шевченківському районі м.Чернівці в робочі дні від 9.00 до 18.00 теж функціонують «гарячі» телефонні лінії за номерами: **556252, 527387**.

Віра ВІННИК, перший заступник начальника управління ПФУ в Шевченківському районі м.Чернівці

кримінал

І тут не пощастило

Телефонним дзвінком рятувальникам повідомили, що на острівці посеред Пруту лежить непритомна людина. На рятувальному човні 25-річного потерпілого доставили до берега, а звідти – до рук медиків. Як повідомили у **Центрі пропаганди УМНС області**, молодик стрибнув з мосту через Прут, намагаючись вкоротити собі життя. Але потрапив на сушу... Лікарі оцінюють його стан як важкий.

Нападник – чадний газ

У непритомному стані до обласної лікарні привезли сім'ю з вул Козачука обласного центру. Діагноз – отруєння чадним газом. Технічний висновок – несправність витяжної системи печі, повідомили у **Центрі пропаганди УМНС області**. Після надання допомоги лікарі оцінюють стан потерпілих як стабільний

Покатався? Злазь!

У 15-літнього чернівчанина просто на вулиці відняли мопед. Після звернення його матері до міліції оперативники затримали із поцупленим транспортним засобом 18- та 19-річного жителів обласного центру.

Люди зі зброєю...

Щорічна операція «Зброя та вибухівка» принесла перші плоди: у Банилові Підгірному на Сторожинеччині у господарстві 69-річного пенсіонера виявили 2 незареєстровані стволи від мисливської рушниці, набойі та 4 мисливські ножі. У Багні на Вижниччині у кишенях 44-річного місцевого мешканця вилучили 30 набойів різного калібру. У Глибокій у господарстві 58-річного мешканця райцентру вилучили обріз мисливської рушниці «ТО3-63» 16 калібру. Усе вилучене направлене на експертизу.

...І за кермом

• 87-річна бабуся не спромоглася перейти вул. Кочубея в обласному центрі, бо потрапила під автівку «Мицубісі» 43-річної чернівчанки. На щастя, бабуся залишилася живою, але з численними травмами доправлена до лікарні швидкої допомоги. • У Магалі 33-річний сусід «позичив» ВАЗівську «копійку» 22-річного сусіда, яку власник необачливо залишив просто на вулиці. Оперативники з Новоселиці затримали крадія й передали автівку власнику.

За матеріалами СЗГ УМВС в Чернівецькій області

РУШНИЧКИ ЩАСТЯ ТЕЖ ДОРОЖЧАЮТЬ

У Палаці урочистих подій подорожчають весільні послуги. Якщо торік вони коштували 240-280 грн, то нині – 300-350 грн. За індивідуальний обряд у ресторани чи на природі доведеться заплатити 700 грн. Не змінилася лише вартість обряду в органному залі – 650 грн. – Подорожчання пов'язане зі зростанням вартості комунальних послуг і обрядових витрат, – зазначила директор Палацу урочистих

подій Галина СОЛОГУБ. – До того ж, послуги у нас були дешевші, ніж у районах. Там наречені платять за весільний обряд 400 грн, а в суботу та неділю подвійну ціну – 800 грн, а в нас і в будні, і у вихідні була однакова ціна. Відтепер спрощений варіант весільного обряду в Палаці коштуватиме 300 грн, а розгорнутий – 350 грн. До цієї суми входить і вартість ламінування свідоцтва про шлюб та сувенірного дзвіночка.

За індивідуальний обряд у ресторани чи на природі, який вимагає підготовки та репетиції, потрібно буде заплатити 700 грн. До речі, цього року, на прохання наречених, весільні обряди планують проводити у музеї архітектури та побуту і в Центральному парку. Обряди золотого, діамантового та коронного весіль проведитимуть безкоштовно. А срібне весілля й обряд народження дитини коштів ватимуть 150 грн.

СУПЕРМАРКЕТИ ДУРЯТЬ ПОКУПЦІВ

Адмінколегія Чернівецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету розпочала розгляд справ стосовно семи найбільших торговельних мереж, які працюють в Чернівецькій області, за ознаками порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

За допомоги моніторингу ринку продуктів харчування виявлено, що супермаркети розповсюджують інформацію про товари, яка не відповідає дійсності. Як правило, це відбувається шляхом розміщення такої інформації в рекламних матеріалах, на цінниках та чеках, що заводять в оману споживачів. Окремі торговельні мережі ви-

знали факти порушень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та вжили заходів до припинення розповсюдження неправдивої інформації про товари, які ними реалізуються. Тим не менше, до порушників, відповідно до чинного законодавства, будуть застосовані заходи адміністративного впливу.

БУКОВИНА ВОСЬМА ЗА КІЛЬКІСТЮ ПЕРІОДИКИ

За кількістю періодичних видань Чернівецька область випереджає своїх сусідів, зокрема, Вінницьку (376), Хмельницьку (262), Івано-Франківську (137) області, але поступається Тернопільській (604). Найменшу кількість видань зареєстровано у Житомирській та Миколаївській (по 129),

Київській (122), місті Севастополь (114), Кіровоградській (112) і Херсонській (97) областях. Станом на грудень минулого року серед адміністративно-територіальних одиниць держави лідером за кількістю видань залишається місто Київ, де зареєстровано понад 5 тис. видань. Меншу

кількість видань зареєстровано у Харківській (3623), Донецькій (1156), Львівській (1036) та Одеській (634) областях. Загальною тенденцією для більшості областей є зменшення кількості видань, що, вочевидь, пов'язане із фінансово-економічною кризою.

ЦІНИ НА БУКОВИНІ ЗРОСЛИ ТІЛЬКИ НА 8 ВІДСОТКІВ

Так вважає Держкомстат

Індекс інфляції у Чернівецькій області 2010-го року, за даними Держкомстату України, становив 108,2%. Найбільше ціни зросли на тютюн, продукти харчування, житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива, транспорт та освіту. Продукти харчування торік на Буковині зросли в ціні на 10,5%. Зокрема, найбільше подорожчали масло (на 27,9%), сир і творог (20,5%), молоко (20,2%),

олія (17,6%), овочі (17%), хліб (16,6%), макарони (14,2%) та цукор (12,5%). Крім того, зросли ціни на м'ясо і фрукти на 3%. Тютюнові вироби подорожчали на 26,6%, алкоголь – на 8,9%. Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 15,9%, у т. ч. плата за природний газ – у 1,5 рази, скраплений газ – на 23,5%, гуртожитки – на 18,3% та власне житло – на 15,8%. Зростання цін на транспорт склало 13% і зумовлене подорожчанням послуг автомобільного

пасажи́рського транспорту на 20%, палива та мастил – на 15,4%. Зросла також вартість купівлі транспортних засобів на 2,1%. Ціни у сфері освіти зросли на 10,4%, в основному за рахунок підвищення вартості послуг установ вищої освіти на 11,4%. До того ж, вартість послуг установ середньої освіти зросла на 8,6%, установ дошкільної та початкової освіти – на 7,3%. У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 3,3%. Найбільше подорожчали послуги санаторно-курортних установ (на 15,1%).

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД ІДЕ НА РИНКИ

Фахівці Пенсійного фонду зустрічатимуться з підприємцями щосереди у приміщенні громадської приймальні Калинівського ринку. Поштовх до започаткування нової традиції дали проведені двічі на території ринку прийомні дні фахівців Пенсійного фонду, які виявилися досить успішними. Позитивний досвід співпраці з адміністрацією найбільшого в регіоні «Калинівського ринку» фахівці Пенсійного фонду тепер планують поширити й на інші ринки м. Чернівці та районів області.

НАСТУСЬ І МАКСИМІВ ЩЕ ПОБІЛЬШАЛО

2010 року в Чернівцях зареєстровано 2827 народжень дітей – на 49 більше, ніж 2009-го. Натомість поменшало близнюків: торік народилося 24 пари двійнят (2009-го – 35). Дівчаток у Чернівцях найчастіше називали Анастасіями та

Іринами. Рекордсменами серед чоловічих імен стали Максим, Денис і Нікіта. Серед імен трапляються й рідкісні: Маріне, Сабріна, Аврора, Мілана, Заріна, Ріна в дівчат – і Лука, Елісон, Максиміліан, Яромир, Іса - в хлопчиків.

ЖЕНИХИ ІЗ СУДАНУ НАДАЮТЬ ПЕРЕВАГУ БУКОВИНКАМ

2010-го в Чернівцях зареєстровано 2170 шлюбів, а розлучилися 848 подружніх пар. 138 шлюбів укладено з іноземцями. Найбільше (73) з громадянами

країн СНД, зокрема, 41 – з Росії, 18 – з Молдови. Приїжджали одружуватися женихи з країн далекого зарубіжжя. Таких знайшлося 46. Найекзотичніші – з Лівану, Сирії, Еквадору, Судану.

ПОГЛЯД

ЕММИ АНТОНЮК

22 січня День розлуки?

22 січня 1918 року було підписано Четвертий універсал Центральної Ради, яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною та незалежною державою. А 1919 року цього самого дня на Софіївській площі в Києві проголошено Акт Соборності українських земель. «Століттями розірваний український народ визволився з неволі: Лівобережна Україна вийшла з Російської, а Правобережна – з Австро-Угорської імперії – і возз'єднався на своїй землі в єдиній Українській державі...» – одностайно твердять класичні підручники з історії. Але на практиці «єдина Українська держава» і досі не така вже й єдина (а подекуди навіть не українська)... Цього року лідерка опозиційної партії БЮТ Юлія Тимошенко «скликає другий Майдан». Принаймні, саме так її заклики прийти 22-го на Софіївську площу трактують політологи. Мета: разом відсвяткувати день Соборності України. Слід очікувати, що соборність цього дня буде хіба що в назві акції, бо ж всі чудово розуміють, що людей з типово східною ментальністю на Софіївській не буде. «Порадував» українців і міністр внутрішніх справ Могильов, який «між іншим» заявив, що у день Соборності варто очікувати кровопролиття. Одна справа – чути подібні попередження від політичних провокаторів, але, коли серйозні заяви такого роду виголошує міністр... У мене одразу виникло логічне питання: «Що ж тоді робить Могильов на своїй посаді, якщо в мирній країні під час мирної акції може статися кровопролиття?» А ще мені не дають спокою думки, чого 22-го слід чекати від української інтелігенції (яка, хто не знає, не проводить жодного публічного виступу без сепаратистських заяв). Нинішні письменники-критики-науковці охоче коментують очевидне: «Ментальність західних і східних українців абсолютно різна» – і додають: «Тож жити вони мають у різних країнах». Цікаво, про що мовчатиме «цвіт» нації у день великої Злуки? Люди з нейтральними поглядами на ситуацію в державі чекають, мабуть, дня Соборності як ключової серії гостросюжетного серіалу, акторами якого є їхні сусіди-родичі-товариші... Не зважаючи на те, з якого «краю» їхня хата: східного чи західного...

ЩО РОБИТИ КЛІЄНТАМ «НАДР» І «РОДОВІДУ»

Нині в Україні 4 банки офіційно визнані проблемними: «Надра», «Родовід», «Соцкомбанк» і «Діалогбанк». Жодний з цих банків не повертає депозитів у повному обсязі. На Буковині працюють лише 2 з названих фінустанов – «Надра» і «Родовід».

Банк «Надра» наразі здійснює часткові виплати вкладів за комплексною програмою, а також відкрив доступ до заморожених депозитів клієнтів на платіжних картках: з них можна оплатити покупки на суму до 5 тис. грн на місяць, але не більше 2,5 тис. грн на день. Знімати готівку з карток поки що не можна. За неофіційною інформацією, завершується процес рекапіталізації банку. Відповідне рішення може бути ухвалене вже наприкінці січня, адже 11 лютого закінчується термін дії тимчасової адміністрації.

Банк «Родовід» також не виконує своїх зобов'язань перед вкладниками. Нещодавно він змінив (читай, зменшив) ліміти виплат вкладникам: нині вони можуть знімати з поточного або карткового рахунку, куди був перерахований його депозит після закінчення терміну угоди,

не більше 500 грн, \$45 чи €63 на тиждень. Раніше можна було зняти 100 грн, \$12 або €9 на день.

Оскільки «Родовід» має лише кілька власних банкоматів, то клієнтам доводиться або звертатися до відділень банку, де стягують 2% комісії, або користуватися банкоматами інших банків, за що також стягується певний відсоток. За картками можна розраховуватися за покупки у великих торговельних центрах міста – «DEPO't», «Караван», «Екватор».

Тим часом Фонд гарантування вкладів фізичних осіб виплачує компенсації вкладникам 15-ти банків-банкрутів. У Чернівецькій області відшкодування депозитів розміром до 150 тис. грн можуть отримати вкладники банків «Дністер» і «Укрпромбанк» (які не перейшли до банку «Родовід»). Для цього до Фонду необхідно надіслати заяву про виплату коштів із зазначенням місця проживання, копією 1, 2 та 11-ї сторінок паспорта і копією довідки про присвоєння ідентифікаційного коду. Виплати проводяться через банки-агенти Фонду, про що вкладникові повідомлять додатково.

НАЙВИГІДНІШЕ ВКЛАДЕННЯ – НАЦІОНАЛЬНА ВАЛЮТА

Прогноз експертів стосовно найбільшій доходності гривні, порівняно з іноземною валютою, 2010-го цілком виправдався. Не прогадали й ті, хто вклав гроші в золото: через нестабільність економік США та Євро-союзу інвестори скупили дорогоцінні метали, тож ціни на них зросли. За підрахунками експертів, за рік курс продажу долара знизився від 8,15-8,20 до 7,98-8 грн, а євро – від 11,7 до 10,7 грн. Тобто, на кожному доларі прихильники валюти втратили 15-20 коп. а на євро – аж гривню! Зниження валютних курсів і вплив інфляції не змогли покрити навіть високі (в середньому 14%) депозитні ставки. Але найбільше валюти «з'їла» інфляція – 9,1% заощаджень.

2011-го чинники, що впливають на курс гривні, суттєво не зміняться, тож курс валюти стрімко не змінюватиметься, хоча й зазнає певних змін (див. рис.1). МВФ вимагає від України запровадження плаваючого курсу гривні, що в разі поглиблення кризи чи виникнення ажіотажного попиту на валюту серед населення знецінить грошову одиницю.

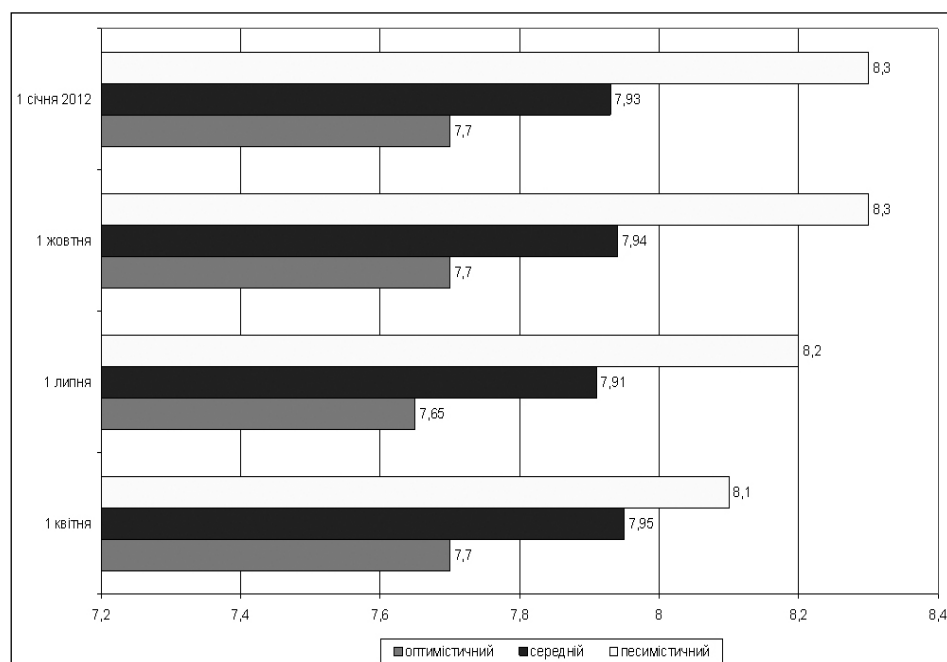
Оптимальний прогноз курсу гривні – на

рівні 8 грн за долар плюс-мінус 20 коп.

А от прихильникам євро цього року знову доведеться хвилюватися: експерти очікують повторення минулорічних стрибків, найперше через нестабільну економіку Євро-союзу. Тому курс може коливатися від 9,2-9,6 до 11,2 грн за євро.

Тож, аби зберегти свої гроші, фахівці однозначно рекомендують як мінімум 40-50% заощаджень зберігати у гривнях, а решту поділити порівну між доларами та євро. Ці дві іноземні валюти нівелюють коливання одна одної (чим дорожчий долар, тим дешевше євро і навпаки). Великі заощадження в іноземній валюті мають сенс тільки тоді, коли ви плануєте купівлю квартири, авто тощо, оскільки більшість таких угод укладають у доларах чи євро.

Спеціалісти радять також, в разі потреби у довгострокових заощадженнях, на тривалий термін – 3-5 років вкладати гроші у золото. «Озолотити» варто не більше 10-15% капіталу і придбавати злишки вагою не менше 50 г, тоді різниця в цінах купівлі і продажу будуть меншими.

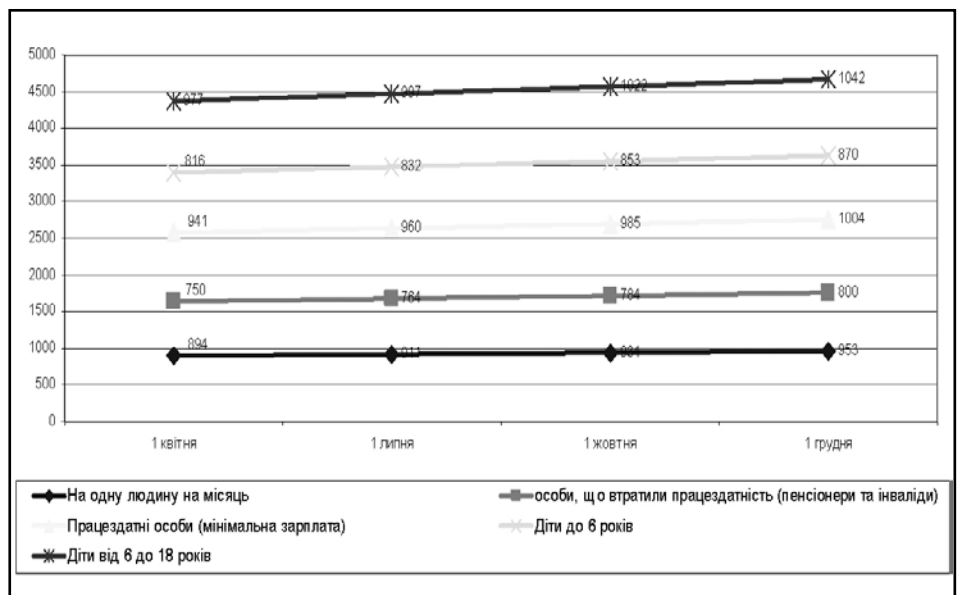

ЖИТИ СТАНЕ КРАЩЕ?

ДИНАМІКА ЗРОСТАННЯ ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ ДЛЯ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ У 2011-МУ РОЦІ

Закон України «Про державний бюджет на 2011-й рік» передбачив поступове зростання основних соціальних гарантій для усіх категорій населення (див. рисунок). Воно не

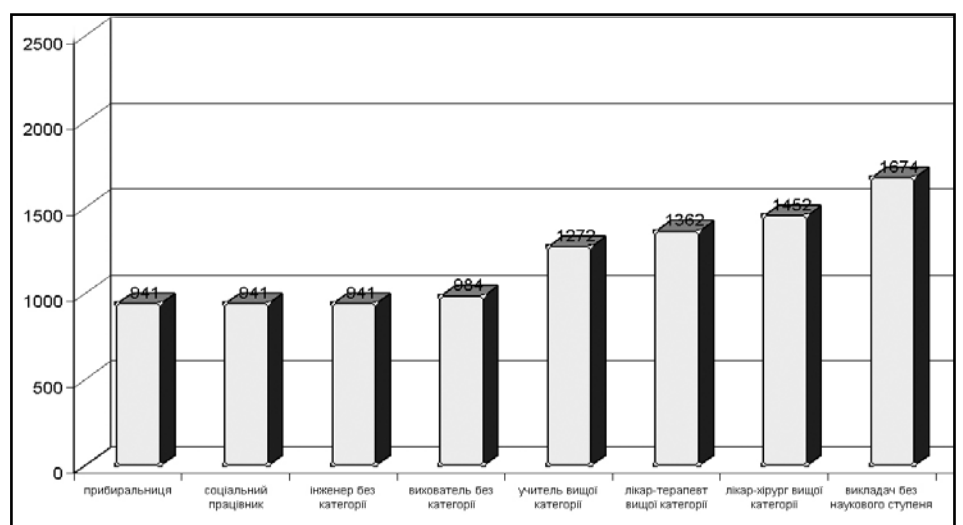
буде значним (менше 100 грн на рік для всіх категорій), та все ж впливатиме на визначення окремих видів зарплат, соціальної допомоги та надбавок до пенсії.

ЗАРПЛАТУ БЮДЖЕТНИКАМ ПОКИ ЩО НЕ ЗБІЛЬШУЮТЬ

Державним бюджетом на наступний рік передбачене поступове зростання прожиткового мінімуму для працездатних осіб і мінімальної зарплати. Традиційно услід за мінімалкою зростали оклади бюджетників. Але від 1 січня підвищення не буде: уряд не встиг розглянути і ухвалити відповідне рішення.

Проте не виключено, що оклади піднімуть «заднім числом», як це вже було торішньої весни. Наразі ж у більшості бюджетників оклади залишаться на попередньому рівні. Пощастить лише тим, чий ставки не дотягують до мінімальної зарплати: їх автоматично підтягнуть до необхідних 941 грн (див. рисунок).

НЕПЛАТИШ ДО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ – НЕ СПРОЩЕНЕЦЬ!

Лише 87% підприємців області справно сплачують внески до Пенсійного фонду. Про це повідомив Михайло Романів, начальник Головного управління Пенсійного фонду в області.

За його словами, ці бізнесмени сплатили внески повністю, решта – частково.

Після 20 січня до неплатників почнуть застосовувати санкції. Вони чинні й для тих, у кого є борги ще за минулі роки. До того ж, 1 січня набув чинності Податковий кодекс, який перед-

бачає, що спрощенця, який не сплачує єдиний соціальний внесок, позбавлятимуть права перебувати на спрощеній системі оподаткування. В обліку податкової служби його автоматично переведитимуть на загальну систему оподаткування, зазначив Михайло Романів.

Загалом на Буковині зареєстровано приблизно 40 тисяч підприємців. За 3 останні місяці згорнули свою діяльність і зникли з обліку в Пенсійному фонді трохи більше 1200 приватних підприємців.

ПОЗБАВЛЕННЯ ІЛЮЗІЙ 1993 РІК: ЯК ВІТЧИЗНУ ДІЛИЛИ

Продовжуємо серію матеріалів, присвячену буковинській історії 1991-2011 рр. Саме в цих роках – найгостріша інтрига. Як сталося, що сірі й непомітні чиновники стали власниками багатомільйонних статків? Як сталося, що заводи, які будували всім миром, опинилися в руках небагатьох «обраних»? Чому, бажаючи свободи, люди отримали нове ярмо?

Ця епоха – суцільний бенефіс перевтілень: колишні комуністи стають добропорядними буржуа й демократами, щирі борці проти корупції – корупціонерами, переконані демократи затискають країну в лещата диктатури. Просто якісь перевертні в костюмах. Коли годинник відбиває годину «ікс», вовкулаки стають людьми, а люди, як не прикро, – вовкулаками. Але, диво з див (!) – нікого це не дивує. Втомлений люд не піднімає голови, а прямує життям, не звертаючи уваги на те, які тут фокуси відбуваються.

Це наша історія, історія сусідів по будинку, перехожих на вулиці, власників котеджів, що неподалік, теперішніх героїв буковинських політичних хронік. Вона вийшла несподівано сумною. Хотілося гламуру, веселухи, історичних анекдотів, а з-під пера лізе Еклезіаст, чого автор і сам не очікував. Отже, сьогодні про 1993р.

Усі їхали?

Дев'яносто третій на Буковині спантеличив спільноту, що хотіла будувати капіталізм «з людським обличчям» та «навернутися до європейських цінностей», дивним трафунком. На Чернівецькому вокзалі при штурмі потягу пасажирів задавили двох осіб. Багато хто пам'ятає, як по-сусорівськи брали тоді загальні вагони потягів комерсанти-початківці. Жодна фортеця не втрималася б від навали таких ентузіастів. Невиразна замітка про цей випадок чомусь вра-

зила, тож наведу її:

«Раз по раз на залізничному вокзалі лунає повідомлення такого змісту: «20 жовтня при штурмі поїзда «Чернівці – Київ» загинули пасажирів. Будьте обережні при посадці». А сталася ця сумна пригода так, – розповів заступник начальника станції О. Гуцул. – Пасажир Ю. Прокопенко та проводжаючий його В. Дутка стояли на посадочній площадці. Коли подали поїзд №628, натовп таких же пасажирів, штурмуючи вагони, буквально зім'яв і заштовхав їх під ці

вагони». Далі технічні деталі і – закінчення: «Так, зараз їдуть усі. Усім не вистачає місць, терпіння, поваги. Але треба бути обережними».

Ось це слово «усі» – найстрашніше. Цей випадок можна сприймати як символ.

Не всі. Знайомі ж усі обличчя!

Цікаво відстежувати біографії теперішніх політиків. Коли повернувся таємничий ключ і вони стали тими, ким вони є? Треба сказати, що, очевидно, люди народжуються для своєї долі. Вже тоді, наприклад, молодий науковець і колишній комсомольський діяч Володимир Куліш запрошений на посаду заступника голови міськвиконкому. Тобто, став заступником Віктора Павлюка, якого не збентежило те, що Куліш ще перед тим зробив непогану комсомольську кар'єру. Новопризначений науковець займається роздержавленням власності. А інтерв'ю уже з приводу звільнення Куліша бере молодий журналіст, прес-секретар голови ОДА Григорій Галиць. На всю розкручуються молоді буковинські бізнесмени: керівник ПО «Альянс» Михайло Папієв, виробничо-кооперативного об'єднання «Буковина» Ігор Плужников, уже згадуваний Фірташ. Ще безліч цікавих постатей, наприклад, грошовий туз Арон Майберг, який свого часу викладав у Чернівецькому механіко-технологічному технікумі, а пізніше перейшов на роботу до «Чернівецьтехобслуговування». Нині чоловік контролює мало не всю авіацію України і є генеральним директором компанії «Аеросвіт». Чому саме він? Не льотчик, не конструктор, не авіатор, врешті-решт. Ось вони, особливості бізнесу по-українськи! Генадій Москаль керує буковинською міліцією. Повертаються на Україну з Москви буковинці Олександр Зінченко і Володимир Ткач, працівники ЦК ЛКСМ. І навіть зовсім юний Арсеній Яценюк уже відкриває юридичну фірму «Юрек ЛТД». Як пишуть Інтернет-видання, засновників було двоє, другий – син Івана Гнатишина. Серед клієнтів «Юрека» теперішні очільники. Цікаво, що ці злеті й тріумфи за часом збігаються з роками, які більшість громадян вважала неймовірно важкими.

Бюджетні зарплати були помітно нижчими за прожитковий мінімум. Цифри на новій українській валюті ставали фантастичними. Кіло ковбаси коштувало наприкінці року сто тисяч купонів. З цього приводу з'явився розхожий

гіркий жарт: «Тепер в Україні всі мільйонери». Збулася мрія пострадянського громадянина!

Весела епідемія

Ще одна ознака часу – епідемія сифілісу, що почалася на Буковині. За один рік кількість випадків венеричного захворювання (і без того чимала) збільшується втричі. А якщо порівнювати з радянськими роками, збільшення становить 700%! Вочевидь, це пов'язане із розквітом проституції і веселим життям «човників». Опитування підлітків фіксують, що у чемних Чернівцях існує ще й підліткова проституція. В буковинських газетах з'являються перші публікації про сексуальних рабінь. Сутенери й повії – в центрі уваги суспільства. Росія, приріром, шокована проведенням опитуванням: валютна повія входить в десятку найпрестижніших професій. Від часу падіння СРСР, у якому «сексу не було», минуло тільки два роки.

Фінансові піраміди й «ГАРАНТ»оване поховання

Дев'яносто третій – рік фінансових пірамід. Улюблена розвага можновладців – трохи порозводити «лохів». На Буковині – як і всюди. Однак буковинські будівничі пірамід – передбачливіші і не такі марнославаїні, як їхній російський колега Мавроді. Вони своїх імен не афішують. Фірма «Гарант» не шкодує грошей на рекламу. Причому, рекламу досить високопрофесійну. «Ми переводимо ваші гроші у валюту», – запевняють бізнесмени. І судячи з усього, не брешуть. Однак, як з'ясувалося через два роки, треба було читати «Ми переводимо ваші гроші у валюту для себе».

Коли вкладники – любителі тисячевідсоткових прибутків прийшли до тям, фірма «Гарант» уже розчинилася у повітрі. Залишивши «зці-председателів», завдання яких було просте і неприємне – відсидіти. Нашу знамениту піраміду, до речі, характеризує суто буковинська сентиментальність. Щось на кшталт: справи справами, але й Бога треба знати. Пенсіонерам, які втратили свої внески у «Гаранті», пообіцяли безкоштовне гідне поховання. І обіцянку загалом виконали. З тими ж, хто співчуває бідним простодушним буковинським пенсіонерам, поділюся враженнями від однієї зустрічі. Одна досить бадьора ста-

Частка Вітчизни, яка належить тобі

ренька, якій уже за вісімдесят, весело розповіла мені про те, як була вкладником фірми «Гарант». Виявляється, вперше в житті колгоспниці з'явився азарт біржового гравця. Про цей таємничий азарт вона згадує досі. «Ви що, не розуміли, що вони обманюють вкладників?», – тупо запитував я, співчуваючи її важкій долі. «Розуміла, чого ж не розуміла. Але ж якийсь час вони мали виплачувати ці шалені відсотки. Головне було – вчасно забрати гроші». Стара розважалася пошуком «свіжих» пірамід, а потім розраховувала, коли вчасно треба забрати гроші. За її словами, в ті роки вона примножила свій невеличкий капітал у п'ять разів. Навіть з урахуванням втрат.

Шляхетна прихвати́зація

Нарешті розпочалася довгоочікувана приватизація та ваучеризація. Процес цей досить широко висвітлювався в буковинській пресі. Відділ у справі роздержавлення власності Чернівецької ОДА очолює активіст Руху Георгій Манчуленко. З цієї посади він стартує в депутати Верховної Ради, де сидітиме аж три скликання. Звіти посадовців залишають враження, що сам процес приватизації був невинний, високоморальний, у чомусь навіть шляхетний. Просто дивуєшся, як красиво ділили Вітчизну. У своїх інтерв'ю Георгій Манчуленко звітує про піонерів приватизації: взуттєву і панчішну фабрику, ВО «Трембіта». Нові власники підприємств, звісно, трударі – колективи згаданих підприємств. Лише за умов капіталістичної України народ на правду стає власником заводів, газет, пароплавів. Але це – перший етап. Про другий реаліст Манчуленко висловлюється вже туманно, мовляв, не всі підприємства рентабельні, тож потребують більш реального власника, аніж колектив. Власника, який може вкласти інвестиції. Ці непримітні слова, тільки один абзац у звіті, й стають доленосними. Це шлях, стежина для нових ділових людей. Досить скоро підприємства у власності працівників, усі ці справедливі

акціонерні товариства успішно, з допомогою власного ж керівництва, банкрутують і отримують реальних власників. Ними, як правило, стають ті ж директори підприємств. І одразу підприємства, які вважалися банкрутами, стають досить-таки рентабельними! Це диво притаманне суто українській економіці. Ще більше українське диво – працівники, замість того, щоби влаштовувати грандіозні скандали та страйки, спокійно віддають свою власність навіть без спроби відновити справедливості. Як писав один поет з іншого приводу, «гвозді би делали із етих людей».

У лексиконі люду з'являється нове слово «ваучер» – це та частка Вітчизни, що по справедливості належить тобі. Згодом з'ясується, що біля Червоноармійського ринку (там скуповували ці папірці) це коштує лишень дві-три пляшки горілки. Ось вона – доля громадянина у розподілі. Що теж глибоко символічно. Однак, початок ваучеризації виглядав безневинно і знов-таки в чомусь шляхетно. Про це роз'яснював буковинському народу Геннадій Кміта, тодішній директор департаменту економіки ОДА. Зокрема, він повідомляє, що ваучери повинні бути іменними і можуть бути використані громадянами тільки для придбання державного майна, не можуть бути передані або продані іншим особам, інакше вважатимуться недійсними. Це, мовляв, принципова позиція уряду та Верховної Ради. Головна проблема – складання списків громадян.

Невідповідність цього звіту тому, що відбулося, – очевидна. Але очевидною вона стане через кілька років. Що ж, любителю почитати інтерв'ю посадовців можна зробити висновок: на Україні такі звіти існують лише для заспокоєння мас. Іншого смислового навантаження вони не несуть.

(Далі буде)

Ведучий рубрики Сергій ВОРОНЦОВ

«ГРОШІ ЗАВАЖАЮТЬ ТВОРЧОСТІ»

– ПЕРЕКОНАНА ЛЮДМИЛА ГУЗЄВА, ЗА ПРОФЕСІЄЮ БАНКІР, ЗА ПОКЛИКАННЯМ – ФОТОХУДОЖНИЦЯ

Вона – дипломований банкір і надзвичайно вродлива жінка. Здається, могла би легко податися у фотомоделі і мати неабиякий успіх у цьому бізнесі. Проте чернівчанка Людмила ГУЗЄВА, не полишаючи банківської справи, вирішила стати по інший бік об'єктива фотоапарата: жінка самостійно опанувала фотомистецтво, і тепер із фотокамерою в руках може провести 24 години на добу.

Фотозйомка – хобі Людмили, за яке вона не любить брати гроші. Каже, безкоштовні фотосесії ширіші й вдаліші.

– Я змалечку мріяла бути художницею. Виросла у Клішківцях. Серед сільських непростих буднів, звісно, було не до романтики малювання. Проте я наполегливо ходила до художньої школи, розташованої за кілька кілометрів від нашого села, – розповідає Людмила ГУЗЄВА. – А коли наступала зима і всі дороги довкола села замітало, страшенно сумувала і... малювала все те, що переживала. Після закінчення школи мама спрямувала мене у банкіри: мовляв, мистецтвом багато не заробиш...

– І все ж, рахування грошей не завадило тобі й далі займатися улюбленою справою. А як від малювання прийшла до фотографії?

– Я й сама дуже любила фотографуватися. Коли професійний фотоапарат з'явився у моїх друзів, я із замиранням

серця спостерігала за тим, як вони фотографують, підбирають цікаві ракурси, незвичайні плани. У мене вдома на той час була звичайна «мільниця». І коли ставало дуже сумно, я вмикала її й починала фотографувати усе, що бачила довкола себе. Смуток умить зникав, а я фотографувала далі...

Рік тому нарешті купила собі непоганий цифровий фотоапарат для фотографів-початківців. І тепер можу цілими днями не випускати його з рук!

Зафіксувала останній день вагітності

– Що, коли й за яких умов ти полюблюєш знімати?

– Найбільше фотографую на вулицях, бо на дороге

студійне обладнання, відверто кажучи, не маю грошей. Просто обожнюю знімати український фольк! Це захоплення в мене виникло на фестивалі «Обнова». Майже всі мої найвдаліші фото трапляються абсолютно випадково. Тому, коли робила першу професійну фотосесію, страшенно нервувала. І, зрештою, зробила висновок: гроші заважають творчості. Краще знімати безкоштовно!

– Людо, а щодо фотосесії з вагітними жінками? Знаю, що така робота теж приносить тобі неабияке задоволення...

– Фотографувати вагітних – це щось надзвичайне! Головне, щоби сімейна пара, яка чекає на дитину, справді була готова і хотіла цієї зйомки. Тут важлива кожна деталь: погляд майбутнього батька, торкання матері до округлого животика, ніжність і кохання двох люблячих людей. Хочеться зафіксувати кожну мить, щоби потім подружжю було що згадати. На другий день після однієї з таких фотосесій жінка народила. І дуже тішилася, що встигла зафіксувати останній день своєї вагітності.

– Як готуються вагітні до фотосесії?

– Нічого складного і незвичайного у тому немає. Заздалегідь ми обговорюємо одяг, у якому вона фотогра-

фуватиметься. Бажано, щоби це були речі, які підкреслюють животик, створюють силует. Важливі також аксесуари. Але за стилем вони обов'язково мають відповідати одягу. Дуже важливо напередодні зйомки добре відпочити, адже робота триватиме кілька годин. Одна з вагітних, яку я фотографувала, ще до початку фотосесії сказала мені: «Я запрограмувала себе на дві години активної роботи». І рівно за дві години ми впоралися.

Ледь не залишилася лисою...

– Людмилу, а звідки черпаєш натхнення?

– Приходжу ввечері додому з банку – втомлена, виснажена, у голові – ще якісь підрахунки, цифри, таблиці... Сідаю за комп'ютер і починаю переглядати роботи інших фотохудожників. Уже за якусь годину відчую, що готова хапатися за фотоапарат і бігти знімати щось своє. Можливо, це і є моє натхнення... Намагаюся створити щось власне, а не копіювати чуже. Не люблю фотографувати чужі ідеї.

– Не виникало бажання зайнятися фотографією професійно, покинути роботу в банку і зранку до ночі триматися за фотоапарат?

Люда ГУЗЄВА: «Я й сама дуже люблю фотографуватися»

– Фотографувати зранку до ночі – то вже конвеєр. А мені конвеєр – не до душі. До того ж, може швидко загубитися те надзвичайне відчуття свободи і легкості, із яким я займаюся цією справою.

– Траплялися екстремальні зйомки?

– Так, коли захоплююсь образом, мене важко зупинити. Якось у Заставні під час байк-фесту дівчата крутили вогники зі смоли. Щоби зробити гарні кадри, підлізла їм під самі ноги. Ледь лисою не

залишилася! Зате знімки вийшли класні!

– Чи віриш у якісь заборони, пов'язані з фотографуванням?

– Не можу сказати, що я заборонна людина. Знаю лише, що фото не можна рвати. Не до добра це. Я навіть свої найневдаліші знімки ніколи не рву. Але про містику намагаюся не думати. Бо коли цим серйозно перейматися, все починає «чіплятися».

Ольга ТИМОФІЙЧУК, «Версії»

ДЕПУТАТА-КОМУНІСТА ЗБЕНТЕЖИВ «КИЇВСЬКИЙ ФАЛОС»? НАША ЗЕМЛЯЧКА, ПИСЬМЕННИЦЯ МАРІЯ МАТІОС ЗАЯВЛЯЄ ПРО ПОЛІТИЧНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

Воїстину, дивні справи «розслідують» наші правоохоронні органи. Так, 17 грудня працівники львівської міліції за дорученням Генеральної прокуратури України розшували пані Марію у видавництві «Піраміда», щоби вилучити з продажу примірники її книги «Вирвані сторінки з автобіографії» (яку визнано «Книгою року-2010»!). За словами директора видавництва Василя Гутковського, «жодних документів, жодних копій міліціонер не надав, посилаючись на вказівку свого керівництва. Вони хотіли ще бачити саму Марію Матіос. Утім, ми сказали їй, що вона мешкає у Києві». Тож 11 січня вже цього року працівник міліції Печерського району Києва робив обхід будинку, в якому родина Матіос колись ви-наймала квартиру, і розшукував письменницю, демонструючи їй колишнім сусідам розпорядження Генпрокурора та ксерокопії сторінок вищезгаданої книжки.

Як повідомили в МВС України, так міліція реагує на депутатський запит нардепа від КПУ Петра

Цибенка, який вимагає «правової оцінки висловлюванням, які допускає авторка у тексті своєї книги «Вирвані сторінки з автобіографії» стосовно меморіальних пам'яток радянським воїнам». Висловлювання, що збентежили депутата, – це порівняння письменницею пам'ятника перемоги у столиці із фалосом: «...будинок на вулиці Суворова, 3 у столиці – суто письменницький. На радянські часи – елітний. Він затесався між трьох чи чотирьох будинків-колосьів колишніх ЦК Компартії, Ради Міністрів і Верховної Ради УРСР, напроти самісінького столичного «фалоса» – пам'ятника Перемоги, неподалік Києво-Печерської Лаври...»

– Той, хто не має повної інформації про дії нової влади стосовно мене ще з минулого року або не навчений аналізувати очевидні речі, той може втішати себе думкою про «театралізованість» цього дійства. А даремно. Бо це – перші проби на «мічених» українством, – коментує подію пані Марія. – Різкий «токсикоз» влади на мене почався через

два тижні після інавгурації Президента, 9 березня, після вручення Шевченківської премії її лауреатам, коли я, як заступник Голови Комітету з Національної премії України ім. Т.Шевченка, вступила в публічну полеміку із Ганною Герман, куратором гуманітарного напрямку президентової політики. Я їй дотепер вважаю, що будь-яка влада не має починати свою діяльність із погані розмови з інтелігенцією. Безпрецедентне і необгрунтоване зменшення фінансової винагороди Шевченківським лауреатам 2010 року тільки завдало шкоди авторитетові Президента. Я запитала: навіщо люди, які радять Президентові, свідомо шкодять йому з перших кроків? А на пораду Герман українським письменникам жити скромно, «як Шевченко», я відповіла, що більшість письменників і без того живуть у літературних гетто і майже за межею бідності.

Далі хронологія була така, – продовжує п.Марія. – Мене звільнили з державної служби і я перебуваю у судових процесах

із тими, хто це зробив, забувши перед тим подивитися в закони. Безперечно, це впливає на твоє життя, – коли тобі завтра йти на четверте засідання суду, а сьогодні міліція навідується у Львові до офісу видавництва, начебто розшукуючи тебе і з вимогою вилучити твою книгу за дорученням Генпрокуратури, не показуючи при цьому жодного документа. Я оприлюднила цю інформацію у пресі і думала, що вони спам'ятаються. Але після Різдва міліція почала ходити знову у Львові та Києві, нібито шукаючи мене. Але не там, де я мешкаю, а там де наша родина наймала квартиру 8 років тому. Догори дригом іде 9-поверховий будинок, людей змушують підписувати протоколи, запитуючи, чи підуть вони свідчити проти мене. Це не психологічний тиск? Це не шантаж? Отоді я подала голос удруге. Його нарешті почули. Після того почався пінг-понг Генпрокуратури і МВС. Усі це бачили. Ось ви, кореспондент з Чернівців, мене знайшли – а міліція ще шукає. Бо вона ж повинна відповісти ген-

прокурору, чи вже допитала мене, а генпрокурор повинен відповісти заявникові доносу на мене. Але можете не сумніватися, що я жодної справи не залишаю на півдорозі. Бо я ніколи не беруся за те, в чому не впевнена твердо.

Знаєте, у мене часто й надовго – як у моєї Дарусі – щезає голос. Зате, коли мені Бог його вертає!... Тоді я ним розпоряджаюся за призначенням.

Я знаю одне: в таких ситуаціях не можна мовчати. Бо йде відпрацювання технології «а що робитимуть відомі люди, ті, що свідомі по-українськи, як ми їм наступатимемо на мозолі»? А Бог дав людям голови, щоби вони думали. І голоси, щоби ними говорили. Ось і не мовчімо!

Як не змовчали в ці дні представники багатьох країн, радіо «Бі-Бі-Сі», радіо «Свобода», Міжнародний Пен-клуб, «Газета виборча», інша іноземна преса, майже всі українські телеканали, а що вже про людей казати! В мене за добу було по дві сотні дзвінків,

SMS і листів електронною поштою. Переважна більшість тих, хто висловлював свою підтримку, – від Верховини до Криму, від Луганська до Ужгорода – зі мною не знайомі. І це чудово. Бо тепер я точно знаю, що наше суспільство здорове.

А Цибенко хай читає мої «Вирвані сторінки...» і дякує тим, хто і йому зробив публічні «вирвані роки», хай він іде слідами репресій своїх соратників і хай вони йому сняться зночі – оті всі закатовані, заморені голодом і замерзлі в Сибірах. Бо то книжка не лише про мене. Там багато історії Буковини, живих і мертвих, кому я хотіла вклонитися, подякувати чи просто згадати. То світоглядна книжка. Публіцистична.

А власне Цибенко в цій історії – пішак. Хоч і просив у Генпрокурора для мене 5 років ув'язнення. Собака закопаний глибше. Той, хто знає мій світогляд, не сумнівається в цьому ні на мить. І вже жоден цибенко мене не змінить у моїх поглядах...

Ігор КОНСТАНТИНЮК, «Версії»

ДО ЧОГО ГОТУВАТИСЯ ШКОЛЯРАМ

Міністерство освіти і науки визначило порядок закінчення навчального року та проведення державної підсумкової атестації в українських школах у 2010/2011 навчальному році.

Навчальні заняття в 1-10 класах будуть завершені 26 травня, а в 11 класах - 18 травня. Свято Останнього дзвоника в українських школах буде проведено 27 травня.

Державна підсумкова атестація учнів 4-х класів буде проведена від 16 до 20 травня з української мови та читання (мови навчання), математики. Підсумкова атестація дев'ятикласників призначена на період від 31 травня до 18 червня. Атестація учнів основної школи буде проведена з 5 предметів: української мови, математики, географії, біології, а також іноземної мови чи іншого гуманітарного предмета за вибором навчального закладу. Атестація з української мови для випускників 9-х класів проводитиметься 31 травня у формі диктанту.

Підсумкова атестація для випускників 11-х класів буде проведена у письмовій формі з трьох предметів: 20 травня – українська мова (переказ, обов'язково); 23 травня – історія України або математика (обов'язково для учнів, які навчалися в класах універсального профілю) чи профільний предмет (для учнів, які навчалися в класах з профільним навчанням); 26 травня – предмет за вибором. Результати атестації одинадцятикласників будуть враховуватися при визначенні середнього балу атестату.

Документи про середню освіту вручатимуться випускникам 28-31 травня на урочистому зібранні. Конкретна дата проведення випускних вечорів у кожному окремому регіоні буде визначена місцевими органами управління освіти.

Випускники загальноосвітніх шкіл, які виявили бажання вступати до ВНЗ, після отримання атестата повинні пройти ЗНО.

СВІТЛО СВІТИТИМЕ ДОРОЖЧЕ

Національна комісія регулювання електроенергетики України (НКРЕ) від 1 лютого підняла на 30% тарифи для населення, яке щомісячно споживає понад 150 кВт/годин електроенергії без електроплит, а також понад 250 кВт-годин - з електроплитами та електроопаленням.

Нові тарифи стосуватимуться тільки тих

обсягів електроенергії, які були спожиті понад граничні рівні.

Таким чином, міське населення платитиме за все перевищення 31,67 коп/кВт-год, сільське – 29,25 коп/кВт-год, населення, що проживає в будинках, обладнаних кухонними електроплитами – 24,34 коп/кВт-год.

НКРЕ підняла також до 30,73 коп/кВт-год тарифи на електроенергію, що відпускається населеним пунктам, населеним пунктам у сільській місцевості до 28,31 коп/кВт-год, а населеним пунктам з будинками, обладнаними електроплитами, електроопалювальними установками – до 20,4 коп/кВт-год.

На попередньому рівні, незалежно від обсягів споживання, залишаться тарифи для таких категорій: населення, яке проживає в багатоквартирних будинках населених пунктів, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого тепlopостачання (наразі тариф становить 18,72 коп/кВт-год); багатодітних сімей, які виховують 3 і більше дітей; прийомних сімей; для дитячих будинків і гуртожитків сімейного типу.

РЯТУВАЛЬНА СЛУЖБА «112»

Президент Янукович доручив прем'єру Азарову створити систему екстреної допомоги громадянам за єдиним телефонним номером 112.

Служба «112» сконцентрує функції, які раніше виконували оперативно-диспетчерські системи екстреного реагування 101, 102, 103, 104. Вона має стати вітчизняним аналогом відомої американської служби порятунку 911.

– Це, окрім переваг, пов'язаних з ефективнішою координацією зусиль екстрених та аварійних служб, буде зручно громадянам. Аби отримати оперативну і професійну допомогу, варто буде запам'ятати і набрати, за потреби, лише один телефонний номер – 112, – зазначається у повідомленні Банкової.

СВІТ

ХАЙДІ – ЗІРКА ІНТЕРНЕТУ

Косоока самка опосума на прізвисько Хайді, що оселилася нещодавно в Лейпцигському зоопарку, стала найпопулярнішою в Німеччині твариною.

Керівництво зоопарку привезло Хайді до Лейпцига разом з її сестрою, братом на прізвисько Тедді та кількома іншими тваринами.

Однак Хайді несподівано стала зіркою ще до того, як її побачили відвідувачі зоопарку: незвичайний звір привернув увагу після попередньої фотосесії «новачків», опублікованої в газеті «Більд».

Слава косоокого звірка почала стрімко зростати. На сайті «Facebook» у нього набралось 65 тис. шанувальників, а на віде-

охостингу «Youtube» уже з'явився ролик, що супроводжується пісню, написаною на честь Хайді.

У Хайді публіку привабила не тільки кумедна зовнішність, але й непроста доля. По-перше, сіро-білого звірка покинули господарі в США. Звідти його перевезли до Німеччини. По-друге, колишні господарі, швидше за все, неправильно харчували опосума, оскільки до Лейпцига Хайді прибула доволі гладкою і косоокою (що, ймовірно, теж наслідок неправильного харчування).

Як стверджують фахівці, косоокість не заважає Хайді, оскільки опосуми – тварини нічні та орієнтуються з допомогою нюху.

У БУТАНІ НЕ ПАЛЯТЬ

Поліція Бутану отримала право вдиратися до будинків курців, якщо є підстави вважати, що ті зберігають контрабандні цигарки.

У буддистському Бутані вважається, що паління руйнує карму, тому продаж тютюну заборонений від 2005 року. Курити вдома бутанцям можна, проте легально купити тютюнові вироби просто нема де.

Курці можуть ввозити з-за кордону до 200 цигарок (приблизно 150 г тютюнових виробів) на місяць, при цьому вони повинні зберігати чеки, які підтверджують покупку за межами королівства.

Закон, який дозволяє обшуки за

підозрою у збуті чи зберіганні контрабандних цигарок, посилив і покарання за ці злочини. Як крамарям, які продають нелегальну продукцію, так і курцям, які споживають її, загрожує до 5 років тюремного ув'язнення.

Представник Королівської поліції Бутану розповів, що кінологи тренують собаку-шукача, який братиме участь у поліцейських рейдах магазинами і виявлятиме заховані тютюнові вироби. Через це, зазначає агентство, підпільний продаж контрабандних цигарок із сусідньої Індії практично зійшов нанівець, бо власники крамниць побоюються кримінального переслідування.

НОВЕ В ЗАКОНОДАВСТВІ

Від 1 січня 2011 року в Україні набрали чинності 28 законів, 18 постанов та 1 розпорядження Кабінету Міністрів, а також 1 постанова Верховної Ради України.

У перший день нового року стають чинними цілком або частково 6 базових законів і 22 закони, якими вносяться зміни до чинного законодавства. 13 з них – у фінансово-економічній сфері, 4 – у соціальній, 3 – у правовій, 1 – у науково-технічній. 3, – у сфері державного управління, 1 – технічної безпеки та безпеки праці, 1 – фізичної культури і спорту, 1 – охорони здоров'я, 1 – культури.

Бюджет і податки – правила гри для економіки

Дуже важливий момент – Україна увійшла в новий 2011 рік із Законом «Про Державний бюджет України на 2011 рік».

Стають чинними основні положення Податкового кодексу України (за виключенням деяких моментів). Податковий кодекс регулює відносини у сфері справляння податків і зборів. Зокрема, визначається вичерпний перелік податків та зборів, які справля-

ються в Україні, та порядок їхнього адміністрування. Перелічені платники податків і зборів, їхні права та обов'язки. Визначена компетенція контрольних органів, повноваження та обов'язки їхніх посадових осіб при здійсненні податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Зокрема, передбачається зменшення загальної кількості податків та зборів: загальнодержавних – до 18, місцевих – до 5. Розмір ставки податку з доходів фізичних осіб (ПДФО) становитиме 15%. Якщо

дохід фізичної особи перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановлений законом на 1 січня звітного податкового року, до суми такого перевищення застосовується ставка 17%.

Спрощена система оподаткування (єдиний податок) в частині оподаткування суб'єктів малого підприємництва збережена до моменту внесення змін до розділу XIV Податкового кодексу.

Набув також чинності Бюджетний кодекс України, яким визначаються правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу й міжбюджетних відносин – і відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

Частина положень цього закону, визначених у ст. 60 і 61, набере чинності лише від 1 січня 2013 року. Натомість п. 3 ч. 2-ї ст. 60 цього Кодексу буде чинним лише до цієї дати.

Про суди й суддів, про персональні дані

Стали чинними й окремі положення Закону України «Про

судоустрій і статус суддів». Цей Закон, який набрав чинності 7 липня 2010 року, визначає правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні для захисту прав, свобод і законних інтересів людини й громадянина.

Від 1 січня 2011 року набув чинності Закон України «Про захист персональних даних». Це цілком новий закон для нашого законодавства, який регулює відносини, пов'язані із захистом персональних даних під час їхньої обробки.

Для пенсіонерів та інвалідів

Особи, яким призначені пенсії за особливі заслуги перед Україною, відтепер отримуватимуть їх у повному розмірі, навіть перебуваючи на повному державному забезпеченні у відповідній установі (закладі).

До статті 30 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» додані ч. 6-9, які визначають порядок надання пільг власникам транспортних засобів – інвалідам з ураженням опорно-рухового апарата, членам їх сімей, яким пе-

редано право керування автомобілем, і законним представникам неієздатних інвалідів або дітей-інвалідів, які перевозять інвалідів (дітей-інвалідів) з ураженням опорно-рухового апарату, на безоплатне паркування на спеціально обладнаних чи відведених майданчиках для паркування та на безоплатне зберігання на автостоянках, які надають послуги щодо зберігання транспортних засобів (крім автостоянок гаражних кооперативів). Визначено також відсоток місць на парковках, які інвалідам надаватимуться на пільгових умовах.

Соціальні поправки зроблені також і до Земельного кодексу України.

Відтепер громадські організації інвалідів України, їхні підприємства (об'єднання), установи та організації в разі використання земельних ділянок для будівництва реабілітаційних установ, об'єктів фізкультури та спорту, соціального забезпечення звільняються від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.

(далі буде)

Тетяна НІКОЛАЄВИЧ, заступник начальника ГУЮ в області

ДОПОМОГА ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ

Серед законодавчих актів, які набрали чинності від 1 січня 2011 року, соціальної сфери безпосередньо стосується Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо виплати допомоги при народженні дитини».

Зазначеним Законом допомога при народженні дитини нараховуватиметься в розмірах прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років, установлених на день народження дитини. Допомога при народженні дитини надаватиметься у сумі, кратній 22 розмірам прожиткового мінімуму – на першу дитину; 45 розмірам прожиткового мінімуму – на другу дитину; 90 розмірам прожиткового мінімуму – на третю і кожну наступну дитину. Виплата допомоги здійснюватиметься одноразово у дев'ятикратному розмірі прожиткового мінімуму при народженні дитини, решта суми допомоги на першу дитину виплачуватиметься протягом наступних 12 місяців, на другу дитину – 24 місяців, на третю й кожну наступну дитину – 36 місяців рівними частинами у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Василь РЕНДЮК,
перший заступник начальника
ГУЮ в області

ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Від 1 січня 2011 року набув чинності Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», яким внесено суттєві зміни до чинного законодавства у цій сфері.

Що таке єдиний страховий внесок?

Від 1 січня нинішнього року вводиться сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок). За Пенсійним фондом України закріплюються функції обліку платників. Нагадаємо, що раніше цільові внески за різними видами страхування сплачувалися до 4 відповідних фондів, що ускладнювало систему платежів і здорожчувало їхню адміністрування.

Єдиний внесок – це консолідований страховий внесок, збирання якого здійснюється в обов'язковому порядку і на регулярній основі.

Хто і за що платитиме

Від набуття чинності цим Законом платниками єдиного внеску вважаються платники страхових внесків в Пенсійний фонд, Фонд соц. страхування на випадок безробіття, Фонд соц. страхування за

тимчасовою втратою працездатності, Фонд страхування від нещасних випадків на виробництві, – тобто платниками єдиного внеску будуть усі роботодавці, в тому числі й підприємці, які перебувають на єдиному чи фіксованому податку.

Предбачається, що від 1 січня 2014 року платники єдиного внеску отримуватимуть відповідні свідоцтва.

Для роботодавців єдиний внесок нараховується від суми нарахованої зарплати, основної та додаткової включно, з урахуванням інших заохочувальних чи компенсаційних виплат, в тому числі й у натуральній формі. Це нарахування здійснюється в рамках максимального розміру бази нарахування єдиного внеску, що дорівнює 15 розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Підприємці-спрошенці самостійно визначатимуть для себе й членів своїх сімей, які беруть участь у сімейному бізнесі, розмір єдиного внеску. Він не може бути меншим від мінімального страхового внеску за кожну людину на

місяць, але й не більшим від максимального розміру нарахування єдиного внеску.

Особи, що займаються незалежною професійною діяльністю – науковою, літературною, артистичною, художньою, освітньою діяльністю, а також медичною, юридичною (в т. ч. адвокатською та нотаріальною), релігійною (місіонерською) практикою і отримують від неї дохід, сплачуватимуть єдиний внесок в розмірі 34,7% від суми доходу, що підлягає оподаткуванню ПДФО.

Куди підуть гроші

Розподіл єдиного внеску за різними призначеннями для бюджетних установ передбачається у таких пропорціях:

на випадок безробіття – 4,1-322% від загальної суми внеску; у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами на поховання – 3,8567%; від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання – 0,551%, на пенсійне страхування – 91,4601%.

Підставою для фінансування робочими органами відділень фондів соціального страхування страховальників для здійснення страхових виплат застрахованим особам за місцем їхньої роботи є оформлена за установленням зразком заява-розрахунок, яка містить інформацію про нараховані цим

особам суми матеріального забезпечення за їхніми видами. Через цю обставину допомоги, які на сьогодні призначаються та виплачуються не пізніше дня, наступного за днем звернення, від нового року будуть виплачуватися не пізніше наступного робочого дня від отримання страховальником страхових коштів від фонду соціального страхування. У свою чергу фонди здійснюють фінансування страховальників-роботодавців протягом десяти робочих днів після надходження від них заяви.

Перевірки й штрафи

Зазначеним Законом скасований також взаємозалік між фондами та страховальниками-роботодавцями. Пенсійний фонд проводитиме перевірки страховальників-роботодавців у частині сплати єдиного соціального внеску, а фонди соціального страхування – в частині використання страхових коштів. До нарахування пені, а також недоїмок і штрафів строк давності застосовуватися не буде.

Штрафні санкції за порушення законодавства про сплату єдиного внеску з нового року будуть накладатися не лише на організацію, а й на посадових осіб, які допустили такі порушення, персонально.

Аліна ГРУБЛЯК, провідний спеціаліст Головного управління юстиції у Чернівецькій області

ВАГІТНІСТЬ І ГРИП: НЕБЕЗПЕКА ТА ЇЇ УНИКНЕННЯ

Вагітність – не найкращий час для хвороб. Але рідко зустрінеш вагітну, яка за дев'ять місяців жодного разу не захворіла. У перші місяці вагітності та перед пологами жінки менш стійкі до інфекцій. Тому, якщо виникають нежить, біль у горлі – не панікуйте. Можливо, це звичайна застуда. Гостра респіраторна вірусна інфекція протікає значно легше і менш небезпечна для матері й плоду. Гірше, коли це – грип: він знижує імунітет, тож загострюються різні хронічні захворювання.

Ускладнення відбиваються на здоров'ї малюка

Грип – гостре вірусне захворювання, що передається повітряно-крапельним шляхом, до організму людини проникає від хворої людини через верхні дихальні шляхи. Виділяють 3 типи вірусів грипу: А, В і С. Прихований (і від того – небезпечний) період хвороби – 12-24 години. Крім загальновідомих симптомів, у вагітних може виникнути запаморочення, нудота, блювота. Характерні сухий кашель, закладеність носа, почервоніння обличчя, шиї, пітливість. Лихоманка триває 3-5 днів, потім температура різко знижується і супроводжується значним потовиділенням. У 25% хворих грип протікає із субфебрильною температурою (37-38°C). Може розвинути трахеобронхіт, який триває до 10-12 днів.

Важкі та ускладнені форми грипу частіше реєструються в останні місяці вагітності і перед пологами, коли чутливість і сприйнятливість до інфекційних захворювань зростають. Токсини, які виробляють віруси грипу, спричиняють гіповітаміноз, порушується баланс речовин в організмі. У сукупності з іншими розладами це може призвести до різних ускладнень – пневмонії, бронхіту, отиту, синуситу, захворювань сер-

ця, нирок, ендометриту, маститу тощо. Виникає загроза викидня та передчасних пологів, уроджених аномалій розвитку, загибелі плоду чи новонародженого.

Пологи в гострому періоді, надто передчасні, несприятливо впливають на плід і новонародженого. В дітей раннього віку, інфікованих внутрішньоутробно вірусом грипу, може затримуватися прорізування зубів, виникають дефекти мови, ендокринні порушення. Такі діти часто бувають алергіками, в них нижчі показники фізичного та психічного розвитку, підвищені захворюваність і смертність, пов'язані з порушеннями в системі імунотенезу, у перші три роки життя. Але жоден лікар не може сказати зі 100-відсотковою впевненістю, позначилась хвороба на розвиткові дитини, чи ні.

«Все або нічого»

Вчені з університету Колумбії (Нью-Йорк) дослідили: якщо у першій половині вагітності мати перенесла грип, у дитини значно зростає ризик розвитку шизофренії. Грип у другій половині вагітності не несе такої небезпеки для психічного здоров'я майбутньої дитини. Дослідники зробили висновки, що 14% випадків шизофренії пов'язані з ураженням внутрішньоутробною інфекцією. Найбільший ризик – у тих дітей, чий матері перехворіли

грипом у перші 13 тижнів вагітності, коли відбувається формування органів і тканин майбутньої дитини. У цій групі захворюваність на шизофренію – в сім разів більша.

Незважаючи на перелічені ускладнення, лікарі не вважають грип показанням до переривання вагітності. Проте, якщо у жінки, яка перехворіла грипом на початку вагітності, вже є діти, таку вагітність рекомендують перервати до 12 тижнів. У природі є правило – «все або нічого». Тобто, якщо після захворювання грипом у розвитку вагітності щось піде не так, швидше за все, її переривають. Якщо ж протікає гладко (дані аналізів, УЗД плоду, плаценти у нормі), – хвилюватися не варто. Коли ж перебіг грипу ускладнений, то можливе інфікування дитини. У цьому випадку слід зробити необхідні обстеження.

Лікування грипу повинен призначати і проводити тільки лікар, адже багато препаратів, які за-

стосовуються для лікування цієї інфекції, при вагітності – проти-показані. До них належать аспірин, деякі судинозвужувальні, протикашлеві, протівірусні препарати, антибіотики.

Особлива увага при лікуванні грипу у вагітних приділяється народним та гомеопатичним засобам. Крім цього, треба пити багато рідини (гаряче молоко із содою, чай з малиною, лимоном або медом, напій з шипшини) для «вимивання» вірусу з організму, приймати полівітаміни, рутин. Вагітним можна робити інгаляції з настоєм ромашки, календули, м'яти, шавлії, евкаліпту, звіробою, соснових бруньок.

Захистіться від вірусів

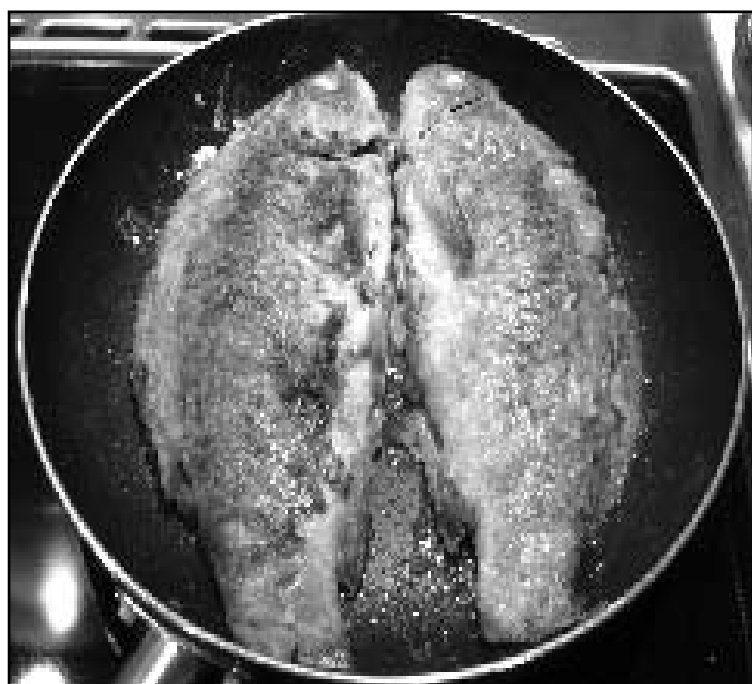
Профілактика грипу проводиться перед прогнозованою епідемією. Імунізація жінок протигрипною вакциною не впливає на перебіг вагітності і не шкідлива для плоду, оскільки містить інактивовані (вбиті) віруси грипу. Та

коли термін вагітності менше, ніж 14 тижнів, щеплення робити не слід. На цьому етапі профілактика проводиться лейкоцитарним інтерфероном людини.

Для підвищення імунітету варто загартовуватися, вести здоровий спосіб життя, раціонально харчуватися, бути фізично активною, дотримуватись особистої гігієни. Під час вагітності слід уникати місць масового скупчення людей, більше часу перебувати на свіжому повітрі, провітрювати кімнати, ізолювати хворих. Перед виходом на вулицю змащуйте слизову оболонку носа оксоліновою маззю, а перед сном полощіть рот настоєм календули чи евкаліпту. Виконання всіх рекомендацій лікаря і раціональний режим – запорука здоров'я матері та її дитини.

Роман НІЦОВИЧ, доцент кафедри акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології БДМУ

СМАЖЕНА РИБА РУЙНУЄ ЗДОРОВ'Я

Регулярне споживання смаженої риби підвищує ризик розвитку інсульту, – з'ясували науковці з університету Еморі (Атланта, США).

У дослідженні брали участь 21675 осіб, середній вік яких – 65 років. Добровольці пройшли медичне обстеження і заповнили анкети про те, як часто їдять вони

моллюсків, тунця, смажену й не смажену рибу. Поділ за методами приготування риби пов'язаний із тим, що Американська кардіологічна асоціація радить їсти жирну рибу двічі на тиждень або частіше, однак процес смаження руйнує корисні жирні кислоти Омега-3, що містяться у рибі. Підсумки, оприлюднені в журналі «Neurology», показали, що кількість інсультів в учасників дослідження, що вживали в основному смажену рибу, більша, ніж у решти.

Дослідники виявили також, що тільки менше чверті учасників слідує рекомендаціям споживати жирну рибу щонайменше двічі на тиждень. Тому висновок на зниження ризику інсульту: їсти рибу щочастіше й не смажити її.

Британська кардіологічна асоціація і низка інших медичних наукових закладів світу також радять споживати рибу з високим вмістом омега-3 жирних кислот для профілактики серцевих нападів.

ВІВСЯНКА БОРЕТЬСЯ З «ДАРАМИ ВЕНЕРИ»

Американські медики дійшли несподіваного висновку: захиститися від венеричних захворювань допоможе вівсянка. Окрім того, що регулярне споживання її покращує травлення, вівсянка виявилася потужним і найбільш з відомих джерелом аргініну

– амінокислоти, яка активує утворення антитіл, здатних боротися з чужорідними для організму людини збудниками венеричних захворювань. Крім того, велика кількість аргініну міститься в кунжуті, кукурудзі, горіхах, роздинках і шоколаді.

СТАВЧАНИНА КІЦМАНЩИНИ – СЕЛО ЄВРОПЕЙСЬКЕ!

Так відгукуються про нього земляки-медики, які приїхали додому зі стажування в Німеччині. А все тому, що німці – так само, як і ставчанці, і мешканці ближніх сіл, приналежних до відповідних амбулаторій сімейної медицини, теж користуються симпатичними малолітражками. Минає рік, як Ставчанська амбулаторія загальної практичної сімейної медицини отримала від уряду Юлії Тимошенко біленький «Опель-комбо» з написом «Сільська медицина». Символічні «іменини» медичного автомобільчика відзначаються роботою без жодної поломки і збою.

Як розповідає незмінний, упродовж 18-ти років, сільський голова Ставчан Іван Іванович Тодорович, загалом ця машина обслуговує 5 сіл. І наразі, судячи з відгуків ставчанців, є невід'ємною частиною нормального життя і цього села, і сусідніх. Адже не завжди пацієнти у змозі самотужки дістатися до амбулаторії за невідкладною допомогою, а в очікуванні лікаря буває дорога

кожна хвилина. Тож тепер і сімейний лікар, і педіатр, і патронажна медсестра добираються на виклик швидко й оперативно, а значить – можуть надати більше медичних послуг, а головне – зробити це якісніше.

Ставчани розташовані на однокілометровій відстані і від Кіцманя, і від Киселева, де працюють станції невідкладної допомоги. За потреби вдень на виклик до хворого може приїхати «швидка» з райцентру, вночі – з Киселева. Але насправді така потреба виникає щонайбільше у 5% випадків – саме стільки приймають викликів до лежачих пацієнтів, до людей з інфарктами та інсультами. У більшості випадків медична допомога надається ходячим, а для цього не варто використовувати «швидкі»-«РАФі», які споживають пального утричі більше, ніж згадана ставчанська малолітражка.

Як зазначає головний лікар Ставчанської амбулаторії загальної практичної сімейної медицини Те-

тяна Курилюк, раніше амбулаторія мала в розпорядженні «РАФ». Він прослужив 12 років, останнім часом усе ремонтувався, і чимдалі – тим гірше:

– За ці роки нарешті дали нам одну машину – і це дуже добре! В нас немає потреби її переобладнувати – хоча можливість така в принципі є. Адже є різні види захворювань, травм, тому й транспорт – різного призначення. І в центральній районній лікарні на балансі, окрім автомобілів невідкладної допомоги «РАФ», є «четвірки» й «п'ятірки» – для менш складних викликів.

Задоволений роботою транспорту сільської амбулаторії і керівник сільськогосподарського виробничого кооперативу «Зоря» Василь Скорейко:

– Неодноразово чув від наших працівників, що машина ця дуже потрібна. Бо лікар завжди має чим під'їхати до хворої дитини чи людини похилого віку. Чув по телебаченню, що в цьому автомобілі

Ставчанський фельдшер Василь Курилюк поруч із подарунком від уряду Тимошенко

ніде поставити ноші. Але ж не для всіх хворих ноші потрібні! Це не є «швидка» - це амбулаторна клінічна лікарня.

Ставчанські медики пригадують, що перший візит рік тому на «Опель-комбо» вони здійснили на хутір Нові Ставчани, за 10 км від села. Провідували новонароджену дитину, здійснювали огляд і зважували. Радість була і від малюка, і від того, що ваги не довелося нести в руках 10 кілометрів ...

Автомобіль «Опель-Комбо» – практичний у використанні, зручний в експлуатації, економічний – споживає лише 7 літрів пального на 100 км і має високий ступінь прохідності по бездоріжжю. А щодо більших машин для сільської медицини, пристосованих для перевезення лежачих хворих... Сільчани кажуть, що вони згодні отримати і «РАФ» у подарунок від нового уряду. Лише таких подарунків їм поки що не роблять...

Маріанна АНТОНЮК, «Версії»

ОБЛСЕС ПОПЕРЕДЖАЄ

ТРИХІНЕЛЬОЗ: НЕБЕЗПЕКА ПОРУЧІЗ НАМИ

На Буковині сім'я з 3-х осіб захворіла на цей небезпечний вид гельмінтозів.

Збудник трихinelозу – живородна нематода (гельмінт, глист) *Trichinella spiralis*.

Хвороба починається гостро: різко підвищується температура, відчуються болі у м'язах. Набрякає обличчя, на шкірі виникають висипи. Аналіз крові показує високий вміст еозинофілів. Найбільш важкі випадки можуть супроводжуватися ураженнями міокарду (серцевого м'яза), легень, центральної нервової системи. Хвороба тягне за собою тривале порушення

працездатності й може мати летальний кінець.

Коли ви занедужали й підозрюєте, що це пов'язане з уживанням м'ясопродуктів, – не-

гаймо звертайтеся до лікаря, не лікуйтеся домашніми засобами, не переводьте хворобу у важку, давню стадію.

Людина заражується трихinelозом через неправильно, неакратно оброблену свинину, на якій залишаються личинки трихinel. «Підхопити» личинки можна також при неправильній термічній обробці впольованої великої дичини – вепра, ведмеда.

Тварини отримують личинки трихinel з кормів та субпродуктів або обрізків м'яса тушок хутрових звірів, а також інвазованих (заражених) трупів собак, котів, пацюків.

Личинки трихinel не гинуть при заморожуванні, посолі та звичайному коптінні м'яса, м'ясопродуктів.

Між тим, уберіться від зараження тварин-

ними гельмінтами не так вже й важко, якщо:

- дотримуватися правил особистої гігієни й гігієни помешкання, надто кухні;
- ретельно проводити теплову обробку м'яса при його приготуванні;
- не класти варені м'ясопродукти на столи й дошки, де обробляли сире м'ясо;
- не купувати м'ясопродуктів на стихійних ринках, без клейма ветсанекспертизи;
- не забивати вирощену худобину без ветеринарно-санітарного контролю;
- не годувати домашніх тварин субпродуктами невідомого походження;
- винищувати гризунів у приміщеннях для худоби.

Мар'яна МИРОНЮК, завідувачка паразитологічним відділенням обласної СЕС

ВЕРБЛЮДИЦЯ ВРЯТУЄ ВІД РАКУ

Група арабських вчених розробила формулу препарату для лікування раку на основі суміші верблужих молока й сечі. Проект стартував 2008 року в Університеті Шарджі (ОАЕ) у співпраці з фермою місцевого заводчика верблюдів і успішно завершився в Інституті раку в Багдаді. Новий препарат зареєстрований у державному патентному бюро Великої Британії в лютому 2010-го.

Вчені виходили з того, що верблюд має одну з найміцніших імунних систем, здатну оновлюватися, коли тварина п'є суміш із власного молока й сечі.

Нові ліки містять «розумні» клітини, які вражають токсичну речовину у складі ракової клітини, не спричиняючи при цьому жодних побічних ефектів. Тестування отриманих ліків на лабораторних мишах показало його 100-відсоткову ефективність у лікуванні раку крові (лейкемії). Препарат можна успішно застосовувати також для лікування

раку легень, печінки й молочних залоз. Тепер ліки повинні пройти клінічні випробування на людях, пише інформаційне агентство ВАН в ОАЕ.

Молоко й сеча саме цієї тварини вибрані не випадково. Давно відомо, що верблужа сеча нищить бактерії та найпростіші віруси. А у верблужому молоці, крім багатого набору вітамінів і мікроелементів, містяться також антитіла, що допомагають людському організму боротися з низкою захворювань, в тому числі, гепатитом С, раком і СНІДом. На сході молоко й сеча верблюдів здавна застосовувалася як ліки, зокрема, від діабету: тут міститься значна кількість інсуліноподібного білка, який, на відміну від штучно синтезованого інсуліну, не руйнується у шлунку і надходить у кров, допомагаючи хворим без ін'єкцій. Лікування за допомоги молока і сечі верблюда згадується у книзі хадисів (висловів) пророка Мухаммеда.

■ Лікування судинних захворювань сучасними методами покращення кровообігу та попередження ампутацій (облітеруючий атеросклероз, облітеруючий ендартеріїт, діабетична ангіопатія, хвороба Рейно). ■ Лікування захворювань суглобів, незагоєваних трофічних виразок, фурункульозу та інших гнійних захворювань, врослого нігтя, геморою, грибкових уражень. Зняття гострого болю при захворюваннях рук, ніг, спини, попереку, застосування озокериту під час лікування на прийомі та вдома. ■ Очищення печінки після жовтухи, алкогольної інтоксикації, хіміотерапії, променевої терапії та інших отруєнь.

Лікар-хірург. Досвід роботи – 31 рік. Приймає за адресою: вул. І. Вільде 4, мале колективне підприємство «Ваше здоров'я» від 14.00 до 16.00 у понеділок, середу, п'ятницю.

Моб тел.: 0505075138, Олександр Іванович. Ліц. Серія АВ №300141 від 20.10.2006 р

СИЛЬВЕСТРЯРИЧЕВСЬКИЙ: АКТУАЛЬНІСТЬ СПАДЩИНИ «ДЛЯ ПРАЦІ СЕРЦЯ І УМА»

16 січня 2010-го виповнилося 140 років від дня народження письменника-реаліста Сильвестра Гнатовича ЯРИЧЕВСЬКОГО, який зробив помітний внесок у розвиток української літератури своєї доби.

Влада грошей губить талант

Високі податки, трудова міграція, безробіття, потреби естетичного розвитку особистості – як ніколи актуальні сьогодні теми, які Яричевський сміливо порушував у своїх творах. До свого народу звертає він слова: «Твоя се Земля, твоя се хата, як здобудеш її власною працею серця і ума» – і докладає особисто максимум зусиль, щоби розбудити в сучасниках той потяг до «праці серця і ума».

Сучасник Івана Франка, Марка Черемшини, Василя Стефаника, Михайла Коцюбинського, Осипа Маковея, Ольги Кобилянської, – Сильвестр Яричевський у підґрунтя своєї творчості поклав життя селян, робітників, інтелігенції в часи австрійської імперії. Його творчий спадок дуже багатий на розмаїття жанрів (оди, гімни, елегії, пісні, легенди, балади, поезії, поезії в прозі, новели,

байки, п'єси) і віддзеркалює весь комплекс соціальних проблем того часу: «Коли би я не був поет – Не знав би я, що людське горе...».

Героями його творів поряд з порявленими селянами, робітниками виступають творчі люди – письменники, художники, актори – й сама епоха, в якій талант стає об'єктом торгівлі, конкуренції, втрачає силу під владою грошей («Солодке ім'я артист», «В лавровому вінку», «Ах, тоті романи»).

Читання творить людину

Письменник вважав читання художньої літератури найголовнішим чинником у процесі формування особистості і плідно працював як перекладач, розширюючи горизонти доступу до світової літератури: перекладає на українську з французької та різних слов'янських мов. Особливо вагомою є частка перекладів з німецької – Гете, Шіллера, Гейне тощо.

Дружба через століття

Для повернення в культурний обіг імені Сильвестра Яричевського багато зробила родина Михайла Григоровича Івасюка. За життя Сильвестр Гнатович був у тісному контакті з батьком Михайла Григоровича, освіченим інтелігентом, просвітянином. Саме М.Івасюку передали архів С.Яричевського його доньки і саме М.Івасюк зробив потужний крок щодо популяризації творчості С.Яричевського, працюючи над дисертацією «Письменник-демократ С.Яричевський».

Два роки тому у видавництві «Букрек» побачила світ визнана кращою книгою 2009 року в номінації «Проза» збірка С.Яричевського «Твори», упорядкована Оксаною Івасюк і Валентиною Бузинською, з їхньою вступною статтею. Ця книга разом з авторефератом дисертації М. Г. Івасюка, унікальними виданнями збірок С.Яричевського – «Пестрі звуки» (1904 р.), «Твори», видані 1978 р. у Бухаресті, – стали родзинками книжкової виставки «Сильвестр ЯРИЧЕВСЬКИЙ: чесний голос митця», відкритої в Чернівецькій обласній науковій бібліотеці ім. М.Івасюка. Всі охочі можуть ознайомитися з літературознавчими розвідками

Б.Мельничука, М.Юрійчука, П.Рихла з наукових і довідкових видань, розміщених на виставці.

Серед численних публікацій з періодики відкривають для себе цікавинки і театральні, познайомившись зі статтями В.Селезінки, який безпосередньо долучився до постановки п'єси «Лови на ловців» С.Яричевського на сцені

Чернівецького драмтеатру. До уваги читачів також статті з місцевої періодики, власних видань бібліотеки.

Тож творча спадщина Сильвестра Яричевського не забута й поширюється.

Ольга СЕРЕБРІЯН, заступник директора наукової бібліотеки ім. М.Івасюка

ЦікавопроЧернівці РОМАНТИКА МОРЯ У ЦЕНТРІ ЧЕРНІВЦІВ

Жили собі в Австро-Угорщині 2 брати, щиро закохані в море. Один став відомим капітаном, а другий – успішним фінансистом. За іншою версією, обидва хлопці були моряками. Коли брати, які так і не завели сімей, вийшли на пенсію, вирішили оселитися разом у неймовірній споруді – будинку-кораблі. Брати довго мандрували імперією в пошуках унікального місця – і нарешті знайшли його в Чернівцях. Невдовзі на перетині

двох вулиць виріс дім-лайнер: висока вежа-ліхтарик, прикрашена колись вітражами мачта. На «носі» – голова лева, а ще – грифони, дельфіни та водорості. З лев'ячого зеву лилася у чашу фонтанчика чиста питна вода. За Румунії це місце було єдиним у місті, де можна було попиту безкоштовно.

Брати мешкали на другому поверсі, де на майданчику над вулицею були 2 містки, 2 штурвали та 2 керма. Кажуть, щоранку дідуся

виходили на фіззарядку, а у свята вдягали парадну форму і ставали до штурвалів...

Життя набагато прозаїчніше: неподалік була розташована популярна корчма «Zum Goldenen Schiff» («Під золотим кораблем»), а будинок з'явився наприкінці XIX ст. До побудови шіфи ця ділянка була заставлена ятками з рибкою. Безіменний для історії єврей-коваль з нинішньої вул. Шептицького зробив гарну залізну огорожу та поруччя.

Місце швидко стало дуже популярним, зображення шіфи входили до всіх наборів листівок. А ще колись поруч був гарний сквер зі скульптурами, улюблене місце зустрічей чернівчан. Там було так чисто, що люди ходили по траві босоніж.

За радянських часів лева замурували – поставили рекламний щит. Містки зруйнували, штурвали знищили, залізні світильники відкрутили. 1970-го до 100-річчя від дня народження Леніна щити зняли, а до дивом збереженого лев'ячого язика знову підвели воду.

ЖАХІТТЯ «П'ЯНОЇ» ЦЕРКВИ

Так звана «п'яна» церква на вул. Руській у Чернівцях вражає нестандартним розташуванням і, звичайно ж, куполами. Звести храм на досить обмеженій земельній ділянці, щільно оточеній міською забудовою, поблизу трьох інших церков (трохи нижче – найстаріший дерев'яний Миколаївський храм, вище – вірменська церква, а недалеко на тій же вул. Руській – греко-католицький Успенський собор) було нелегко. Найважча проблема – орієнтація: головний вхід хотіли зробити на одну з найважливіших артерій

міста – вул. Руську (тоді вона називалася страда Романа). Але такий поворот змусив би зорієнтувати вівтар на північ, що суперечило церковним канонам, за якими він має бути повернений на схід. Рішення прийняли нестандартне: головний вхід зробили таки на вул. Руську, а вівтар орієнтували на схід, як і годилося. Тому всередині храму незвичне розташування найголовнішої святині церкви: праворуч від входу.

Давній переказ про майстрів, які споруджували церкву, оповідає, що ті ніяк не могли завершити будівництво. Що за

день вимурують, те до ранку розвалиться. Старший майстер побачив якимось сон: так буде доти, поки будівельники не принесуть у жертву людину. Вирішили: чия жінка першою принесе обід, ту й замурують у стіну храму. Першою обід принесла красуня-дружина старшого майстра. Він неначе жартома попросив її стати при стіні – мовляв, зараз ми тебе замуруємо! Вона підтримала гру, а її замурували по-справжньому. Почала жінка кричати, та було пізно. Зціпивши зуби, будували майстри аж до ночі – і завершили будову. На ранок церква не розвалилася, а ось куполи її

перекрутилися, неначе від болю та мук.

ЮВІЛЕЙНІ

ЖІНКА, ЩО НОСИТЬ У СОБІ... СВІТЛО!

Ті, хто бачив гобелени Олени Михайленко, знають про існування паралельного світу, сповненого тепла та любові. Світу, який художниця відкриває через власне мистецтво. Якщо ви досі не бачили

робіт пані Олени – ви багато втратили, але маєте можливість заповнити цю прогалину 21 січня на відкритті виставки, присвяченої 60-літтю мисткині. А я спробую познайомити вас з цією художницею – найсвітлішою людиною з усіх, із ким мені доводилося колись спілкуватися.

Є особистості, про які важко писати, – через побоювання неправильно передати їхній унікальний образ. Це особливі люди, які при спілкуванні випромінюють дуже багато позитивної енергії, яку неможливо передати словом. Її можна лише відчувати. Саме до таких належить пані Олена... Тож, яка вона, ця геніальна художниця?

Щира

Олена Михайленко багато посміхається. Це відчувається

Певне, тому до неї притягується молодь: пані Олена – керівниця творчої майстерні «Арт-студія», де займаються талановиті юнаки та юначки.

Працелюбна

Спочатку я спробувала уявити ритм життя й будні художниці. Тож перш за все, запитала, як вона їх проводить. Склалося враження, що в житті мисткині не має місця для рутини: суцільні заняття-виставки-навчання:

«Лісовий ангел»

навіть у телефонних розмовах. Відтак, зустрівшись з художницею, я вже приблизно уявляла, яка вона у спілкуванні. З перших хвилин діалогу миттєво зникли будь-які бар'єри, дискомфорт, потреба підбирати слова, – що часто трапляється при знайомстві зі старшими, успішними людьми. Ця жінка щиро й невимушено створює навколо себе приємну атмосферу.

– Хіба комусь цікаві мої будні? (сміється). Я багато працюю – це моє основне заняття, – зізналася художниця. – Вже третій рік поспіль у Фінансовій академії і в Художньому музеї відбуваються різноманітні виставки студійців, яких я навчаю. Учні «Арт-студії» – це талановиті люди різного віку, з якими я проводжу творчу, виховну, пізнавальну роботу...

«Флоренція»

Це важко описати якимсь одним словом. Загалом я акцентую увагу на їхньому розвитку і досягненнях у мистецтві. Роботи студійців з успіхом експонувалися в різних країнах світу – Данії, Франції, Румунії, Польщі тощо... Нині я заклопотана організацією своєї ювілейної виставки, а це – дуже кропітка і важка робота, тож зайнятися є чим...

Творча

– Звідки беруться сюжети, ідеї Ваших робіт?

– Я сама по собі ідейна (сміється)... Все в мені, всередині... Моє натхнення – це особливий настрій, якась деталь, яку я відшукую в собі і відтворюю, розвиваю, відкриваю через власні роботи. На моє розуміння мистецтва серйозно вплинули подорожі. Найяскравіші враження залишилися після Сходу – Японії, Шрі-Ланки, Індії...

Я займаюся прикладним мистецтвом: спочатку створювала гобелени, а протягом останніх 6-ти років розвиваю авторську техніку.

Упевнена в собі

– Чи довго шукали себе і коли зрозуміли, що знайшли?

– Я малювала змалку. Про те, що працюватиму в мистецтві, знала завжди. Ніколи навіть не виникало сумнівів стосовно життєвого шляху. І хоча мої батьки – лікарі, вони ніколи не змушували мене продовжувати їхню справу. Тож я вступила до педагогічного інституту, де здобула фах «викладач малюнка й живопису».

Закохана

– Як сім'я ставиться до вашої відданості мистецтву?

– Ду-у-уже позитивно! Чоловік і син – мої найкращі друзі! Вони завжди мене підтримують, вислуховують, іноді щось радять...

Я дуже люблю свою сім'ю! Нині мій син Максим працює журналістом у Києві. На щастя, він часто приїжджає додому. Максим дуже

– А в чому, на вашу думку, секрет сімейного щастя?

– А немає жодного секрету! Люди повинні просто розуміти один

«До сонця»

талановитий і знаний у журналістських і політологічних колах фахівець. Ми ним пишаємося.

– Виховували сина «багатом» чи «пряником»? Можна назвати Вас суворою матір'ю?

– Зовсім ні, я швидше ло-

одного. Все дуже просто і водночас індивідуально...

Щаслива!!!

– Маєте багато друзів?

– Так! Є чимало людей, яких я можу назвати справжніми друзями! Вони завжди поряд, я люблю, коли вони приходять в гості або телефонують. Ці люди часто допомагають мені в організації експозицій... Я дуже щаслива людиною!!!

P.S. Щаслива, оптимістична, працююча та успішна Олена Михайленко – яскравий приклад правильного ставлення до життя. Ті, хто досі не знав художницю, навіть не здогадуються, що життя її – дуже складне: через хворобу пані Олена кілька років тому втратила ноги. І, незважаючи на такий поворот долі, найздоровіші і найуспішніші можуть повчитися в неї життєрадісності та оптимізму!

Емма АНТОНЮК, «Версії»

«Фіалковий Париж»

яльна. Річ у тім, що у нашій сім'ї завжди панує позитив і взаєморозуміння...

Версії

передплатний індекс:

09584

С-во про держреєстрацію
ЧЧ №260 від 16.10.2003 р.

Редакція не завжди поділяє думку авторів, залишає за собою право редагувати та скорочувати матеріали. Листування лише на сторінках газети. За зміст реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за якість друку несе ТОВ «Буковинський видавничий дім», за доставку – Чернівецька дирекція «Укрпошти». При використанні матеріалів посилання на «Версії» обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції:
58003, м. Чернівці,
вул. Л. Кобилиці, 21а,
тел./факс 57-19-35
E-mail: versii@ukr.net

Наші реквізити:
Код ЄДРПО 32726216
р/рах. 26004017113743
в ЧФ «УКРЕКСІМБАНК»
МФО 356271

Шеф-редактор
Людмила ЧЕРЕДАРИК
Відповідальна за випуск
Лера ЯСНИЦЬКА

Надруковано
у ТОВ «Буковинський
видавничий дім»
(м. Чернівці, вул. Прутська, 29)
тел. 52-57-41

Засновник: Л.Ф. Чередарик; видавець: МПП «Версії»
Ціна договірна. Зам. №66. Наклад: 16707
№4 (368), 20.01.2011 – 27.01.2011